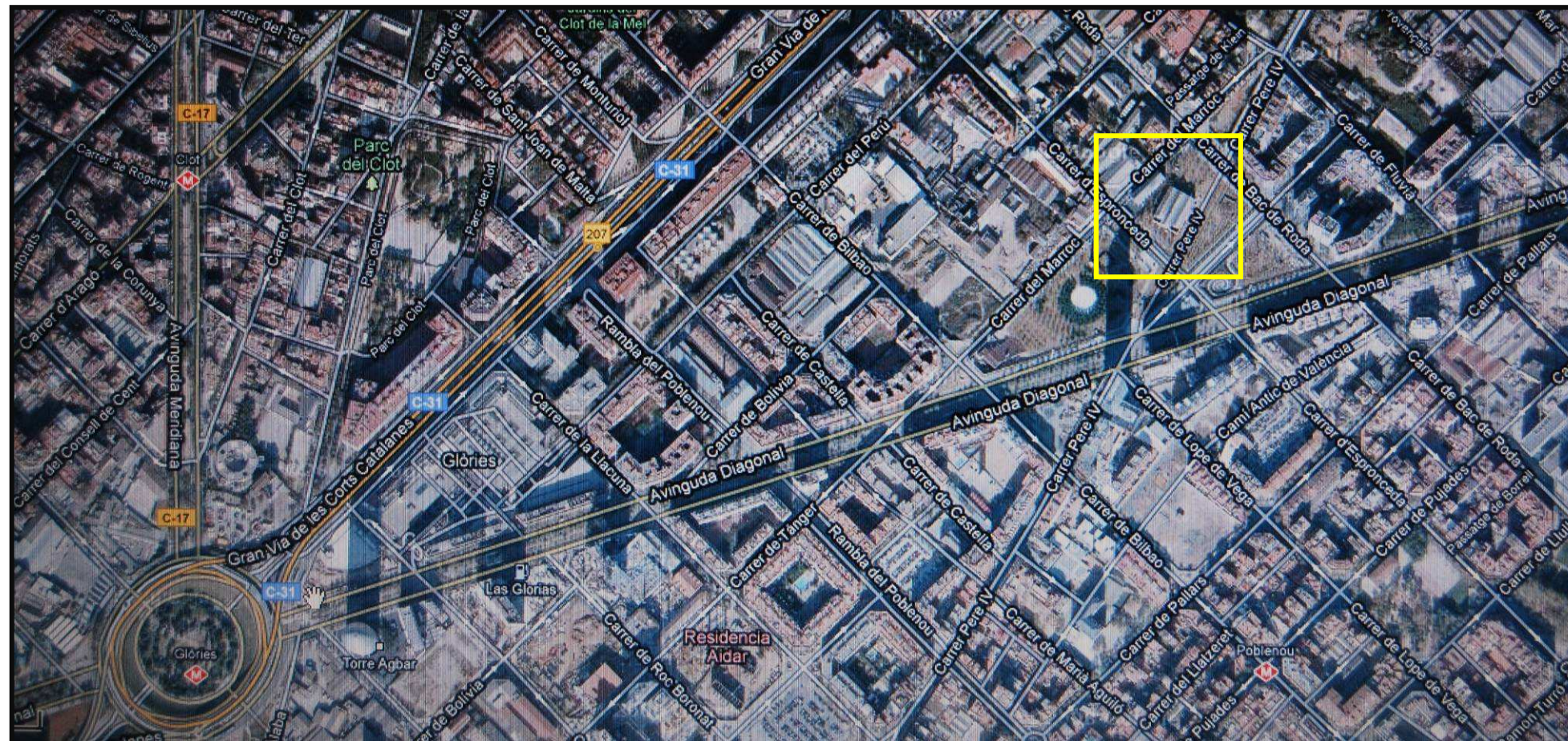

EL TALLER OLIVA ARTÉS

Estudi historicoartístic

Coordinació i direcció del projecte: Culturània S.C.

Text i fotografies: FERNÀNDEZ GONZÀLEZ, Guillem
FUMANAL PAGÈS, Miquel Àngel

Coordinació i direcció del projecte:

**Text i fotografies: FERNÁNDEZ GONZÁLEZ, Guillem
FUMANAL PAGÈS, Miquel Àngel**

Agraïments:

Arxiu Administratiu Municipal de Barcelona (AMAB); Arxiu Municipal del Districte de Sant Martí de Provençals (AMDSP); Arxiu del Foment Nacional del Treball (AFNT); Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona (AHCB); Arxiu Històric del Poblenou (AHPN). També agrair el suport i l'ajut rebut per l'arqueòleg Jordi Ramos i Lluís Preter, ex treballador i gerent de la cooperativa *Toasci. Talleres Oliva Artés* entre els anys 1947 i 1997.

Sumari:

1. Descripció	p.3
2. Ressenya històrica	p.6
2.1. Els orígens del Taller Oliva Artés	p.6
2.2. El Taller Oliva Artés: plànols i projectes	p.7
2.3. Evolució de la trama urbanística de la parcel·la que ocupa el Taller Oliva Artés de Sant Martí de Pro- vençals (planimetria històrica)	p.8
2.4. L'arquitecte Claudi Duran i Ventosa: vida i obra	p.10
3. Conclusions	p.14
4. Bibliografia i netgrafia	p.15
5. Annex documental i gràfic	p.17
5.1. Fonts documental	p.17
5.2. Fotografies i planimetria	p.41

El present estudi històric i documental del Taller Oliva Artés del carrer Pere IV de Sant Martí de Provençals, encarregat pel Museu d'Història de Barcelona (MUHBA), a través de l'Institut de Cultura, té per objectiu principal aclarir el procés constructiu d'aquest en relació la trama urbana del sector, per una banda, i inventariar els seus elements d'interès (incloses estructures arquitectòniques singulars), per l'altra, per tal garantir la viabilitat del pla arquitectònic executiu de reforma, sanejament i adequació per a nous usos culturals.

1. Descripció

L'edifici de l'antic Taller Oliva Artés està emplaçat al carrer Pere IV (antiga carretera de Mataró), en ple barri del Poblenou. Originalment, junt amb altres construccions adjacents (despatxos, edifici de serveis, etc), era el taller principal de la firma Oliva Artés, i a dia d'avui està destinat a equipament cultural per al MUHBA. Es tracta d'un conjunt arquitectònic de planta rectangular format per 3 naus intercomunicades de 8 tramades amb cobertes a dos vessants i carener perpendicular a la façana principal.

Les dues naus laterals disposen d'un sostre format per revoltos de maó (els de la planta baixa presenten restes de cremació) i embigat d'acer laminat sustentat per una biga contínua, encastada en el pilar d'obra de la nau central (on s'hi subjectava el pont grua) [LÀMINA. 1 i 2]. Ambdues naus es comuniquen per un pont adossat al mur nord [LÀM.3].

La nau principal presenta embigat i encavallades metàl·liques amb clarabòia central de policarbonat (això afavoria l'entrada de llum zenital) [LÀM. 4]. El sistema estructural (forjats laterals, encavallades de les cobertes, pilars i pilastres d'obra) és original del projecte constructiu de 1920.

La disposició simètrica de les naus (la central d'una alçada única i les laterals de dos nivells) difereix del plànol de secció del projecte original, ja que la nau oest s'havia traçat d'un únic nivell amb coberta plana. Si bé en aquest pany de mur no s'identifica cap element arquitectònic que recolzi un realçament de façana posterior, la estereotomia

dels carreus indiquen l'adhesió d'un nou cos rectangular cap al primer terç del segle XX (avui ensorrat) [LÀM. 5].

A nivell de planta es localitzen tot un seguit d'anclatges de les màquines-eines, a més de les concavitats que soterraven part de la maquinària (avui cobertes per diferents estrats de sediments) [LÀM. 6 i 7]. Moltes d'aquestes cavitats (algunes d'elles veritables habitacles) es van convertir en refugis durant la Guerra Civil. No obstant això, el taller objecte d'estudi disposà d'un refugi antiaeri amb dos accessos a la nau oest: un a l'interior situat entre el tercer i quart tram i l'altre al pati exterior en el sisè tram (segons testimoniatge oral). Aquest mesurava aproximadament entre 10 i 12 metres i tenia un aforament limitat de 80 persones¹. Malgrat la seva inscripció en el llistat de refugis de la Junta de Defensa Passiva de l'any 1938 (sota el número 882), no hi ha constància d'aquest a nivell de planimetria². Tal vegada, l'escala descendent del tercer tram de la nau oest traçada al plànol d'instal·lació de maquinària de 1945 sigui l'accés al refugi suara citat (s'adjunta plànol general dels refugis de la Guerra Civil a Barcelona)³.

També s'hi preserva un tram de rails rectilinis per on discorrien les vagonetes en direcció al cobert annex situat al nord del conjunt arquitectònic (actualment enderrocat). Aquestes s'utilitzaven per transportar el material resultant dels forns elèctrics ("fargues"), emprats per a la fabricació de peces a través de l'emmotllament [LÀM.8].

En aquest sentit, la planta pis de les naus laterals s'utilitzava com a magatzem de peces i treballs de motlles, mentre la planta baixa era usada com a taller d'equips mecànics (en la planta pis de la nau est encara s'hi conserva les prestatgeries de fusta que emmagatzemaven els motlles) [LÀM 9 i 10]. Si bé a nivell de planimetria no s'havia traçat cap mena de comunicació entre la planta baixa i el primer pis, l'escala s'ubicava en el quart tram de la nau oest (immediatament després de la sala de dibuix).

¹ Vegeu HUERTAS, J.; FOSAS, J. (2005). "Sota Terra", *Icaria*, núm. 10. Poblenou: 2005; p. 35.

² MESTRES MONTSENY, E. (2009). *Informe Refugi Guerra Civil nº 882, districte 10è del c/ Pere IV, nº 273. Fàbrica Oliva Artés*. Coordinació: MUHBA. Barcelona: desembre 2009 (inèdit).

³ AAVV. (2009). *Atles de la Guerra Civil a Barcelona*. Barcelona: Edicions 62.

D'altra banda, la sala de dibuix i l'arxiu de planimetria van ser construïts posteriorment al projecte original i són d'escàs interès arquitectònic, però seria escaient la conservació dels seus finestrals com a testimoniança de la seva ubicació a la planta pis de la nau oest [LÀM. 11].

Exteriorment presenta dos nivells sobreposats d'obertures entre els contraforts i façana de maó ceràmic arrebossat (el mur nord era una mitgera sense obertures). Tant el repartiment simètric dels finestrals com la versalitat formal per accentuar els brancals de les finestres i els motlluratges de la cornisa son fruit d'un plantejament distributiu racional [LÀM. 12]. Els finestrals disposen de tancament de fusta amb vidre i enreixat quadricular [LÀM. 13]. L'accés al taller està precedit per una gran obertura en forma d'arc i bateria de finestres al nivell superior [LÀM. 14].

El taller, tot i la seva funcionalitat, no és desidiós en el seu aspecte, ans al contrari, és un edifici acurat en el detall. En aquest sentit, cal assenyalar l'ús de la ceràmica com element decoratiu de les portes d'accés al recinte perifèric (desmantellades amb motiu del PERI Diagonal-Poblenou del Parc Central).

Un altre dels edificis conservats de l'antic conjunt Oliva Artés va ser el magatzem del carrer Marroc. Era una construcció de planta rectangular d'una nau única amb coberta a dues aigües i carener perpendicular a la façana principal (guardava similituds amb la nau central de la construcció del carrer Pere IV). Exteriorment s'ha preservat l'estructura i la composició de les façanes així com les encavallades metàl·liques de la coberta. Per contra, l'interior ha sofert nombrosos canvis degut a l'adequació de l'edifici a nous usos.

En quan la relació de l'espai construït i la delimitació de l'àmbit físic que ocupava la finca l'any 1940, cal apuntar «que la constituye una porción de terreno situada en la barriada de San Martín de Provensals, de esta ciudad, y paraje denominado “Pont d'en Guitó”, con frente a la calle Pedro IV[...] Sobre este terreno hay construidos los edificios que a continuación se describen: a) Un edificio compuesto de tres naves, una central de una sola planta de cuarenta y cinco metros de longitud por doce de ancho y nueve de alto. Las otras dos naves laterales son de dos plantas y tienen cuarenta metros de longitud por diez metros de ancho; b) Otro edificio de dos plantas y de treinta metros de longitud

por seis de ancho; c) Otro edificio de una sola planta de cuarenta y cinco metros de longitud por doce de ancho y nueve metros de altura; d) Otro edificio de una sola planta y dos metros quince de longitud por diez metros de ancho; e) Otro edificio de una sola planta para transformador de alta tensión; f) Otro edificio de planta baja y altillo para instalación de oficinas; g) Otro edificio de una sola planta destinada a portería. Linda la finca en su conjunto por su frente, Sur con la citada calle de Pedro IV; por la izquierda entrando, Oeste con Don Manuel Vintó y con otra fincas de hermanos Artés y hermanas Alesán, antes fincas de “Talleres Oliva Artés, S.A.”; y a la derecha entrando, Este, con Don Andrés Oliva Lacoma y Don Pablo Artés Oliva»⁴.

Actualment, l'edifici es troba inclòs en la Modificació del Pla Especial de Protecció del Patrimoni Arquitectònic de la Ciutat de Barcelona (districte de Sant Martí), on se li atorga una protecció de nivell “C”, és a dir, «els edificis el valor dels quals resideix principalment en la seva estructura tipològica, exteriorment reflectida en la façana i en la disposició dels elements comuns (vestíbuls, caixa de l'escala, estructura i aquells que s'assenyalin en la fitxa de protecció corresponent), i que són les parts protegides, essent susceptible la resta de l'edifici d'actuacions de rehabilitació que mantinguin o revaloritzin els esmentats elements»⁵.

Per tant, qualsevol actuació sobre aquest tipus d'edifici inclourà els següents punts: «1. Els edificis nivell de protecció C amb valors de façana es poden realitzar les obres de manteniment, consolidació, reestructuració i modernització de reestructuració parcial que no perjudiquin els valors derivats de la façana que es objecte de protecció; 2. Si com a conseqüència de la declaració de ruïna s'autoritza l'enderroc de l'edifici, s'han de conservar les façanes protegides i garantir que la distribució interior de l'edificació no perjudiqui els valors protegits a les mateixes; 3. S'admetran els augments de volum, si no consta prohibició expressa en la fitxa, l'augment de volum no perjudica els elements que van motivar la protecció i es justifica d'acord amb la qualificació urbanística.

⁴ Registre de la propietat de Barcelona núm. 30. Finca: 8162; Volum 336, f. 243r-244v.

⁵ Llei 9/1993, de 30 de setembre, del patrimoni cultural català. Títol 2: Nivell de protecció. Art. 10: Classificació dels béns i consjunts urbanísticament protegits, punt 1.

L'edificabilitat l'atorga el pla especial que s'aprova i que acredita la compatibilitat de la protecció i l'augment de volum. En qualsevol cas, es tindran en compte les consideracions de l'article 23.1.c d'aquestes normes»⁶.

Pla 22@Barcelona: plànol de qualificacions dels tallers situats dins del Parc Central del Poble Nou realitzat a partir del projecte de Jean Nouvel.

⁶ *Op. cit.* Títol 6: Règim jurídic dels béns urbanísticament protegits. Art. 29: Obres i tipologia d'actuació d'edificis nivell C amb valor de façana; punts 1, 2 i 3.

2. Ressenya històrica

2.1 Els orígens del Taller Oliva Artés

La industrialització de Sant Martí de Provençals, inclòs el barri del Poblenou, va engegar el segon terç del segle XIX, i en un procés de creixement exponencial arribà a convertir-se en el “pulmó industrial de Barcelona” a principis del segle XX. Les primeres indústries de Sant Martí van sorgir al llarg de l’últim terç del segle XVIII, quan les extensions de terrenys del municipi van ser ocupades pels estampadors d’indianes. Per altra banda, el dessecament de les llacunes i aiguamolls existents a la zona, les millores de la carretera de Mataró (actual carrer de Pere IV) i el traçat del camí litoral van permetre el sorgiment de nous espais industrials.

Precisament la manufactura tèxtil necessitava nous espais i proveïment d’aigua abundant per la filatura, el tissatge i l’estampació del cotó, i ben segur que Sant Martí va jugar una paper determinant en el seu desenvolupament. Al marge de la fabricació de teixits, destacava un altre gran sector de producció al municipi: el de l’alimentació (farineres i fàbriques vitivinícoles, entre d’altres)⁷.

Al segle XX -i especialment des de la Primera Guerra Mundial- la indústria de Sant Martí va variar sense abandonar els sectors productius capdavaners (tèxtil i alimentació). La incorporació de l’electricitat com a nova font d’energia, va facilitar la incorporació d’indústries químiques, siderúrgiques, metal·lúrgiques, a més de tallers auxiliars especialitzats en l’automoció i en la construcció de maquinària.

Les indústries constructores d’equip mecànic es classifiquen en tres grups segons la seva importància: 1) constructors de màquines-eines; 2) els fabricants de màquines d’escriure, calcular i cosí; 3) els productors de maquinària industrial general. Aleshores, n’hi havia cinc que fabricaven maquinària diversa: *Talleres Oliva Artés S.A.*; *Roca Camí S.A.*; *Pilar Jané Pascual*; *Macanoplan S.A.* i *Maquinaria Agrícola y Motores de*

⁷ Per més informació consulteu CABANA, F., (1992). *Fàbriques i empresaris*, vol. 1, Barcelona: Enciclopèdia Catalana.

Combustión Interna S.A. (MAMCISA)⁸. De totes aquestes, *Talleres Oliva Artés S.A.* fou una de les més importants.

I en aquest sentit, Andrés Oliva Guillami va obrir un petit taller especialitzat en la fabricació, reparació i venda de maquinària auxiliar per a la indústria tèxtil l’any 1878 entre el carrer López de Vega i l’antic taller Pau i Justícia del Poblenou (permetent així l’adquisició de maquinària sense recórrer a la importació)⁹. Això i la demanda contínua van fer que l’empresa creixés fins a fer-se imprescindible la seva ampliació (cal recordar que la firma *Metales y Platería Ribera S.A.* pertanyia també a la família Oliva Artés). Així, l’any 1908 va fundar la *Sociedad Colectiva Andrés Oliva Hijo y Yerno*, essent gerents el seu fill, Andreu Oliva i Lacoma, i el seu gendre, Pau Artés Oliva¹⁰. Cinc anys més tard, amb la mort del progenitor, l’empresa va adoptar la raó social *Hijo y Yerno de Andrés Oliva* (el 1914 es van constituir com a societat col·lectiva amb el nom comercial de *La Constructora de Máquinas*)¹¹.

Aquest primer taller es va consolidar al llarg del primer terç del segle XX (en part per la demanda de nova maquinària per a les fàbriques de Sant Martí). Aleshores, Andreu Oliva i Pau Artés efectuaren la compravenda d’una porció de terreny entre els carrers Ali Bei (actual carrer Marroc), Espronceda i Pere IV (números 273 i 359), per tal d’edificar-hi un nou taller ¹². D’altra banda, l’èxit al capdavant de l’empresa va dur Andreu Oliva a posicionar-se en els principals quadres empresarials d’àmbit estatal, i va arribar a la presidència de la Unió Industrial Metal·lúrgica; la Cambra de Comerç i Navegació de Barcelona, la Federació Nacional d’Indústries Metal·lúrgiques Espanyoles, etc¹³.

⁸ NADAL, J.; TAFUNELL, X., (1992). *Sant Martí de Provençals. Pulmó Industrial de Barcelona*. Barcelona: Edicions Columna; pp. 234-235.

⁹ AAVV., (1953). *Metalurgistas y Electrotécnicos Españoles*. Barcelona: Anuario Electro-Sidero-Metalúrgico de la Industria Española; pp. 138-139.

¹⁰ *Id*; pp. 140-141.

¹¹ Registre de la propietat de Barcelona núm. 30. Finca:8162; Volum 336, f. 243rv-244r.

¹² Registre de la propietat de Barcelona núm. 30. Finca:8162; Volum 336, f. 243.

¹³ AAVV., (1953); pp. 142-143.

El 1948, amb la incorporació de la tercera generació dels Oliva (Andreu Oliva Feliu i Josep Artés Oliva), l'empresa va passar a anomenar-se *Talleres Oliva Artés*. En aquest moment, la producció s'amplià fins al punt de fabricar tot tipus de peces i de maquinària industrial: calandres, dipòsits, *jiggers*, telers, premses... (al llarg de la Guerra Civil s'hi fabricaven càpsules de bales antiaèries per la República i fou aleshores quan s'anomenà *Talleres H*). Malgrat això, la demanda va disminuir considerablement i va abocar a la suspensió de pagaments l'any 1978. Posteriorment, la firma es va constituir en societat cooperativa amb el nom *Toasci. Talleres Oliva Artés* fins el seu tancament a les acaballes del segle XX¹⁴ [Document 1].

Anunci de la cooperativa *Toasci. Talleres Oliva Artés*. *Anuario Electro-Sidero-Metalúrgico de la Industria Española de 1941*.

2.2 El Taller Oliva Artés: plànols i projectes

Andrés Oliva Lacoma va sol·licitar permís per tancar el solar i construir un edifici de tres naus al carrer Pere IV l'any 1920. L'Ajuntament, però, no va concedir la llicència d'obres a l'espera de l'aprovació del plànol de modificacions de l'eixample d'Ildefons Cerdà [Doc. 2]. No obstant això, el 1923 l'edifici projectat per Claudi Duran i Ventosa ja s'havia construït¹⁵ [LÀM. 15 i 16].

Gràcies al plànol parcel·lari de l'Oficina del Pla de la Ciutat realitzat l'any 1929, es té constància d'una nau mitgera al mur oest del taller. Posteriorment, entre els anys 1930 i 1935, s'hi va construir un petit edifici adossat a l'accés sud-oest del recinte. L'edifici situat a les immediacions del carrer Espronceda acomplia les funcions d'una fusteria (anteriorment emplaçada a la planta baixa de la nau oest del taller) mentre que l'altre s'utilitzava com a magatzem. A més a més, la construcció d'aquest va suposar canviar la distribució espacial de la nau oest: el tercer i quart tram es van convertir en vestíbul i entrada de material respectivament. El 1930 es va construir una altre magatzem alineat al carrer Ali Bei (c/ Marroc) a partir de la traça de l'enginyer-empresari Andreu Oliva¹⁶ [LÀM. 17].

El projecte inicial va ser modificat com a conseqüència d'ampliacions posteriors. En efecte, l'any 1936 M. Colmenares firmà el plànol d'addició d'un segon pis sobre l'edifici emplaçat inicialment al davant de l'entrada del taller (avui ensorrat)¹⁷. Ambdós pisos restaven comunicats a través d'una escala, i tal vegada la planta pis connectava amb el segon nivell de la nau oest de l'edifici principal (això explicaria el perquè de la porta sud-oest de la sala de dibuix). Amb l'annexió d'aquest segon pis, la construcció preexistent va patir una reestructuració interna amb la consegüent especialització dels seus espais (els despatxos, la sala de reunions, etc. es troben fora de l'àmbit del taller) [LÀM. 18]. A

¹⁵ Registre de la propietat de Barcelona núm. 30. Finca: 8162; llibre 149, f. 242v-243r. Pel fa el plànol de la construcció, vegeu AMAB. Obres públiques. Eixample nou; núm. exp. 20877 (1920).

¹⁶ AMAB. Obres Majors. Eixample nou; núm. exp. 48427 (1930).

¹⁷ AMAB. Obres majors. Eixample nou; núm. exp. 63156 (1936).

¹⁴ Registre de la propietat de Barcelona núm. 30. Finca: 8162; Volum 783, f. 248-250; Finca:12760; Volum 2110, f. 23-26 i 127; Volum 2650, f. 12r5-127. Sobre la història del taller objecte d'estudi consulteu AAVV., (2002). *Poblenou: La fàbrica de Barcelona*. Barcelona: Ajuntament de Barcelona.

més, aquest sector va ser objecte de noves remodelacions a mesura que s'anaven adquirint les propietats veïnes (tal com queda palès en els plànols d'instal·lació de maquinària). A poc després, el 1940, l'arquitecte Víctor Surribas va projectar-hi un cobert de planta irregular entremig dels edificis dels carrers Marroc i Pere IV per tal de resguardar uns forns (emplaçats anteriorment a la nau oest del taller)¹⁸ [LÀM. 19 i 20].

Per altra banda, entre els anys 1923 i 1945 s'instal·là la major part de maquinària pesant al taller (electromotors, fargues, etc.). En aquest sentit, s'ha localitzat a l'AMDMS els plànols de distribució d'aquesta¹⁹ [LÀM. 21-24]. Això i les fotografies conservades a l'AHPN aclareixen l'aspecte del seu espai interior de producció abans del desmantellament de la cooperativa [LÀM. 25 i 26]. A més, el full d'inspecció de l'any 1985 dona a conèixer tota una relació dels aparells industrials que els treballadors empraven en la producció: «2 puentes de 15 toneladas, 2 polipastos de 2000 quilos, 5 prensas, 7 tornos, 1 limadora, 3 muelas, 1 máquina dentar, 1 fresadora, 3 sierras mecánicas, 1 sierra cinta, 1 bomba de presión, 3 taladros, 1 muela, 1 rectificadora, 1 embarrado de 5 máquinas, 1 embarrado de 3 máquinas, 2 mandriladoras, 1 radial, 1 máquina de planear, 1 máquina de cortar algodón, 2 extractores, 1 pulidora, 4 máquinas portátiles, 1 ventilador y quemador estufa, 1 fragua de carbón, 2 grupos de soldadura autógena, 2 grupos de soldadura eléctrica[...]»²⁰ [Doc. 3].

Avui dia les lleixes del seu interior contenen els motlles de fusta de les peces que s'hi fabricaren per a la construcció o reparació de maquinària industrial, segons les necessitats específiques de cada client. Algunes d'aquestes peces es poden identificar gràcies a les il·lustracions d'un catàleg de les màquines com, per exemple, les calandres per cilindràr el teixit de jute²¹ [LÀM. 27-30].

¹⁸ AMAB. Obres majors. Eixample nou; núm. exp. 4116 (1941).

¹⁹ AMDSM. Antecedents: núm. 31715.

²⁰ *Id.*

2.3 Evolució de la trama urbanística de la parcel·la que ocupa el Taller Oliva Artés de Sant Martí Provençals (planimetria històrica).

L'execució del projecte del pla d'eixample de Cerdà amb la posterior annexió de Sant Martí a la ciutat suposava tot un seguit de problemes competencials. És clar, Cerdà no va tenir en compte les antigues vies de comunicació (les carreteres de la Riba, la de Mataró, etc.) així com les propietats urbanes preexistents al municipi²² [LÀM. 31]. A més, l'Ajuntament de Sant Martí preceptuava l'embargament o la prohibició de les construccions que s'hi realitzessin sense el corresponent permís administratiu. Tanmateix, poques indústries es van construir seguint la traça proposada per Cerdà.

En el mateix informe del Cap de Secció d'Obres sobre la sol·licitud d'Andreu Oliva s'explica que «según el plano oficial de Ensanche del Sr. Cerdà dicho trayecto de la calle Pedro IV debe desaparecer y en el de modificaciones, pendiente de aprobación, se respeta» -i s'afegeix- «se procede denegar el permiso solicitado aplicándose en esta fecha los derechos correspondientes en virtud del acuerdo de la Ilustre Comisión de Ensanche de 23 de marzo de 1917[...]»²³.

Això significava que el propietari estava obligat a enderrocar aquelles edificacions afectades pel desenvolupament del projecte de l'eixample, però ni així es pogué pal·liar l'edificació incontrolada al municipi. Per aquest motiu, va decaure (de manera passatgera) la idea d'acoblar el pla de l'eixample amb el terme de Sant Martí. L'aixecament planimètric de Pedro Moreno de l'any 1871 sintetitza perfectament la situació urbanística d'aquell moment, sense una forta densificació, però amb els eixos principals urbanístics ben definits²⁴ [LÀM. 32].

²¹ *Id.*

²² AHCB: 709 (1859).

²³ AMA. Obres públiques. Eixample nou: núm. exp. 20877 (1920).

²⁴ Sobre el ritme de construcció a Sant Martí consulteu PRADAS, J., (1985). *Notes sobre San Martí de Provençals (segle XIX)*. Arxiu Municipal del districte de Sant Martí, Barcelona (inèdit). Pel que fa el plànol

En efecte, a les darreries del segle XIX l'antic municipi de Sant Martí era un nucli poblacional heterogeni per la manca de cohesió territorial: «Constituida por diversas agrupaciones, los espacios que las separan entre sí, la hacen aparecer, no como un solo pueblo de mucha extensión, como realmente es, sino como otros tantos pueblos, cuantas son las diferentes barriadas que la componen. Así sucede que son muchas las personas forasteras, y aún algunas que residen en la localidad, que creen que la agrupaciones o barriadas más importantes de ella, no forman parte de la misma, sino que son poblaciones aisladas, independientes una de otra y que constituyen municipio, aparte; así sus diferentes centros de población, denominados el Clot, Pueblo Nuevo, Sagrera, Camp de l'Arpa, Ensanche, Fuerte Pio, Trulla y algún otro de menos importancia, son para muchos, otras tantas localidades distintas y no como son en realidad las diferentes partes de un todo que forman juntas el pueblo de San Martín de Provençals».²⁵

A partir del Pla Cerdà, van sorgir tot un seguit de modificacions, lleis i ordenances encaminades a adaptar el Pla a l'estructura urbana preexistent i a les noves necessitats dels recents assentaments industrials.

A conseqüència d'això l'Ajuntament va demanar l'any 1879 a Pere Falqués l'elaboració d'un nou pla urbanístic que regulés el creixement del municipi²⁶ [LÀM. 33]. Falqués renunciava a les alineacions previstes en el plànol de replanteig de l'eixample de 1863²⁷ [LÀM. 34] -cas del carrer Pere IV (que en el Pla Cerdà no tenia continuïtat per damunt de

l'Avinguda Diagonal ja que l'encreuament d'aquestes vies estava presidida per una plaça)-²⁸.

Posteriorment es va iniciar un procés de legalització de les modificacions que havia patit el projecte inicial de Cerdà com a resultat de la llei d'eixample del 26 de març de 1892. Dos anys després, el consistori va presentar un nou projecte general d'urbanització que englobava les vies del replanteig de Cerdà. Aquest projecte, executat per l'arquitecte municipal Claudi Duran Ventura, significava encaixar la traça d'aquest a la realitat construïda (de la mateixa manera que féu Pere Falqués), a més de diferenciar els edificis subjectes al Pla amb aquells altres que divergien dels nous arrencaments²⁹ [LÀM. 35]. I fins l'any 1925 (posterior a l'adhesió del municipi a Barcelona) no s'acceptaren les modificacions de l'eixample de Sant Martí³⁰.

Malgrat això, el plànol parcel·lari de 1929 de Vicenç Martorell i Portas mostra que la formació de l'eixample a Sant Martí era quelcom incipient³¹. El taller Oliva Artés, en aquesta cartografia parcel·laria, presentava la mateixa disposició actual: tres naus juxtaposades amb façana al carrer Pere IV [LÀM. 36].

La inoperància de l'Ajuntament per projectar iniciatives urbanístiques d'interès públic, per una banda, i la concessió de llicències al marge del Pla de Cerdà, per l'altra, va accentuar una edificació dispersa, heterogènia i inconnexa, i per tant, lluny d'una urbanització planificada.

²⁸ Per a més informació consulteu CABALLÉ ESTEVE, F., (1997). *La formació urbana del sector Diagonal-Poblenou*. Districte de Sant Martí. Ajuntament de Barcelona (inèdit).

²⁹ AMAB: PC Caixa 21 capeta 10 (1894).

³⁰ Tots aquests aspectes estan desenvolupats en *Ensanche de San Martín de Provensals. Ley de 26 de julio de 1892; Reglamento de 31 de mayo de 1893; Real Orden 31 de mayo de 1894. Barcelona*: Imprenta de Henrich. 1894; CABALLÉ ESTEVE, F., (1997). "L'eixample de Barcelona dins el territori de Sant Martí de Provençals, 1859-1897", *Expansió urbana i planejament a Barcelona*, Barcelona: Institut Municipal d'Història de Barcelona; (2000). "Sant Martí de Provençals, de poble a nucli industrial (1820-1897)", *Els barris de Barcelona*, vol IV. Barcelona: Ajuntament de Barcelona i Enciclopèdia Catalana; pp. 185-215.

³¹ AMAB. Plànol Martorell 1927-1929.

Parcel·laris al Pla de la Ciutat de Pedro Moreno vegeu AMDSM. Parcel·laris al Pla de la Ciutat (1871); Reg. 183 (el plànol original es conserva a l' AMAB: 229 OPU-a 1.3).

²⁵ Vegeu SUÑOL GROS, J., (1888). *Guía de San Martín de Provençals*, Barcelona: Editorial La Academia; p. 6.

²⁶ AMDSM. Fons històric: 6.1 Planejament i Gestió Urbanística (1820-1897); *Op cit.* Plànols de Pere Falqués; Reg. 35-36 (plànol general de Sant Martí de Provençals); Reg. 37-38 (plànols dels cinc barris de Sant Martí de Provençals).

²⁷ AHCB: Secció gràfics. Fons Cerdà: 11241.

Aquesta passivitat governativa en l'administració dels sòls urbanitzables va permetre els propietaris construir quadres industrials, fàbriques (sovint sense guardar relació amb els arrencaments de Cerdà) sota la clàusula restrictiva de no rebre cap indemnització en cas d'enderrocament per afectació urbanística. Aquesta circumstància fa que el desenvolupament de l'eixample a Sant Martí arrossegés dificultats fins als nostres dies.

Actualment, la creació del districte d'activitats 22@Barcelona ha significat la renovació de les àrees industrials de la barriada de Poblenou mitjançant el desplegament de 4 plans normatius:

- La Modificació del Pla General Metropolità (MPGM), aprovat per la subcomissió d'Urbanisme de Barcelona el 27 de juliol del 2000, tenia com objectiu fonamental la transformació del districte 22@BCN (dedicat a la indústria de la nova tecnologia) afavorint nous aprofitaments. Per tant, la MPGM22@ reconeixia l'interès de les preexistències urbanes: «Les preexistències urbanes al sector (traces parcel·laries i orogràfiques, antics camins, assentaments històrics, arquitectura industrial, etc.) són elements que es proposa d'incorporar a l'ordenació. La idea d'un teixit que marqui distàncies amb l'eixample central, amb forma urbana pròpia i la irregularitat posi de manifest la barreja compatible d'usos, ha de prevaler en la redacció dels Plans Especials al moment de definir l'ordenació»³².
- El Pla Especial d'Infraestructures (PEI), aprovat pel Plenari del Consell Municipal el 27 d'octubre del 2000, concretava i planificava el procés de nova urbanització dels sòls industrials del municipi (previst en la MPGM) a través de l'estudi dels diferents elements d'infraestructures i d'urbanització vial existents en el municipi per tal d'evitar espais diacrònics³³.

- La Modificació del Pla Especial del Patrimoni Arquitectònic Historicoartístic de la ciutat de Barcelona de l'any 2000, amb la incoació de 68 nous elements del patrimoni industrial del Poblenou al Catàleg de patrimoni de la ciutat de Barcelona³⁴.
- La Modificació puntual del Pla General Metropolità, admès el 22 de desembre del 2004, suposava reordenar alguns dels sòls de cessió d'equipament i vial del Pla Especial de Reforma Interior Diagonal-Poblenou (PERI) del Parc Central i conservar i rehabilitar les naus principals del Taller Oliva Artés³⁵.

Vista àrea de l'ordenació dels sòls i vials segons el PERI Diagonal-Poblenou (Parc Central).

³² AAVV., (2000). *Modificació puntual del PGM per a renovació de les zones industrials del Poblenou. Districte d'activitats 22@BCN*. Barcelona: Ajuntament de Barcelona; p. 3 (<http://www.22barcelona.com>).

³³ AAVV., (2000). *Pla Especial d'Infraestructures del Poblenou*. Barcelona: Ajuntament de Barcelona (<http://www.22barcelona.com>).

³⁴ AAVV., (2006). *Modificació del Pla Especial del Patrimoni Historicoartístic de la Ciutat de Barcelona. Districte de Sant Martí[...]*. Barcelona: Ajuntament de Barcelona (<http://www.22barcelona.com>).

2.4 L'arquitecte Claudi Duran Ventosa: vida i obra

Claudi Duran Ventosa va néixer a Barcelona l'any 1864 dins d'una família burgesa benestant estretament vinculada amb la cultura i la política catalana. Duran va obtenir el títol d'arquitecte el 1888 i va col·laborar com a tècnic auxiliar dels mestres d'obres i arquitectes de l'Exposició Universal de Barcelona (cal recordar que el seu pare, Manel Duran i Bas, fou membre del consell general de l'Exposició)³⁵. L'any 1892 va ser anomenat arquitecte diocesà de Solsona (càrrec que mantingué al llarg de la seva vida). Dos anys més tard va signar la primera llicència d'obres com a arquitecte municipal a Sant Joan d'Horta. A més, va ser ajudant de l'Oficina de Construcció i Ornat de l'Ajuntament de Barcelona així com empresari de la constructora *Claudio Duran, Sociedad Comandita*, que va ser pionera en l'ús del ciment armat a Catalunya: «En Duran fou el primer que aplicà entre nosaltres el sistema constructiu dit "ciment armat", i no quan aquest ha estat del domini de tothom, sinó en la seva infantesa, quan naixia amb el sistema Monnier, devent ésser considerat com un dels fundadors de l'esmentat sistema. Quan el ciment armat només servia per fer dipòsits d'aigua, en Duran tingué la visió de les variades aplicacions que podia tenir, i s'establí d'Arquitecte-Constructor d'obres de ciment armat, quan encara ningú les aplicava. Entre les moltes obres que construï, podem esmentar el Club de Regates, d'Alacant; Sindicats Agrícoles d'Alió i Pla de Cabra; Caves del Champany Codorniu, a Sant Sadurní de Noia; ponts i passarel·les, a Montcada, sobre el Besòs, a La Granada, a Sant Sadurní; sobre el riu Foix, la riera Salada (Lleida) i el Minate de (Múrcia); dipòsits i conduccions d'aigua en diferents llocs d'Espanya i de Portugal; ponts i dipòsits per les principals Companyies de ferrocarrils,

com són ara la del Nord i la de Madrid a Saragossa i a Alacant, etc, etc»³⁷. Finalment, l'any 1926 va defallir a causa d'una insuficiència renal.

No es tracta ara d'objectivar els trets definitoris de cadascun dels edificis projectats per Duran, però si més no cal entendre l'especificitat edificatòria del Taller Oliva Artés en relació a la seva obra arquitectònica. Com arquitecte diocesà fou artífex de molts edificis religiosos, com ara la parroquial d'Artés, el convent de les Josefines de Vic, l'església de Sant Martí de Cerdanyola, etc³⁸. A més, va treballar repetides vegades en edificis sanitaris: l'Hospital d'Incurables, l'Hospital Marítim de Sant Joan de Déu i el Sanatori Marítim de Sant Josep de Barcelona (va obtenir el primer premi, conjuntament amb l'arquitecte Antoni Darder, en la projecció d'una clínica d'observació i hospital per a malalts mentals). També va projectar les Cases Consistorials d'Horta i diversos habitatges a Barcelona, Esplugues, Sarrià, Caldetes i Solsona. La major part dels edificis religiosos i civils traçats per Duran són de caràcter eclèctic (neogòtic, neoromànic i neobizantí) -aleshores considerat un estil proper a l'esperit d'acolliment-.

D'altra banda, Duran va ser autor de nombrosos edificis industrials, i l'any 1920 va projectar el Taller Oliva Artés suara explicat. Les seves singularitats arquitectòniques són pròpies de l'arquitectura fabril catalana de principis del segle XX. L'arquitecte va concebre l'espai interior del taller com un element neutral i sense cap estructura jeràrquica que impedís l'ampliació o modificació posterior en planta. Per tant, es va allunyar de la noció clàssica de les massisses parets de càrrega i dels murs mitgers (que destorbaria el bon funcionament del taller), mitjançant pilastres i embigats de ferro a la coberta. D'aquesta manera, es va guanyar en flexibilitat per instal·lar-hi maquinària.

³⁵ LÓPEZ, A.; GARCIA, A., (2004). *Modificació Puntual del Pla General Metropolità[...]*, Barcelona: Ajuntament de Barcelona (<http://www.22barcelona.com>).

³⁶ HEREU PAYET, P., ROSELL COLOMINA, J., (1988). "La creació de l'Exposició: Crònica dels esdeveniments, *Arquitectura i ciutat a l'Exposició Universal de Barcelona*. Barcelona: Universitat Politècnica de Catalunya; p.90.

³⁷ CATA I CATÀ, Enric., (1926). "Glosa de l'arquitecte Claudi Duran i Ventosa", *Anuari de l'Associació d'Arquitectes de Catalunya*. Barcelona, pp. 139-141; P. MARTÍN NIEVA, H., (1999). *Claudi Duran i el formigó armat a Catalunya*. Departament de Composició Arquitectònica (secció d'Història de la Construcció. Barcelona: Escola Universitària Politècnica de Barcelona (inèdit); pp. 37-89.

³⁸ RÀFOLS, J.R., (1980). *Diccionario de artistas de Catalunya, Baleares y Valencia*, Vol. II. Barcelona: Edicions Calanes S.A; Gran Enciclopèdia Vasca; p.364.

Un altre tret definitori d'aquest edifici és l'estructuració de l'alçat en diferents plantes. Aquesta tipologia edificatòria ja s'observa a la fàbrica de filatura Tecla Sala i Miralpeix, projectada pel mateix autor l'any 1882. Es tracta d'un edifici alt i estret amb murs de maó vist i façanes "saturades" de finestres que faciliten l'entrada de llum. L'any 1982 l'Ajuntament de l'Hospitalet va comprar el recinte per a convertir-lo en equipament cultural (avui dia és el Centre d'Art Tecla Sala). Tanmateix, aquestes construccions no sobresurten per damunt del Sindicat Agrícola d'Alella, Alió i Pla de Cabra, etc.

Per tant, la importància del Taller Oliva Artés no deriva tant de la seva singularitat artística basada en les disponibilitats tècniques de l'època (tot i servir-se dels avantatges de l'ús del ciment armat) com del seu testimoniatge en la història del procés industrial a Sant Martí, i l'especial disposició en el pla urbanístic del municipi.

Per poder veure l'abast del corpus arquitectònic de tipus industrial de Duran Ventosa s'ha elaborat un inventari de la seva obra barcelonina a partir dels fitxers de l'Arxiu Municipal de Barcelona i no pas de l'estudi dels expedients d'obres (no es tenen en compte reformes o realçament de façana).

ANY	LOCALITZACIÓ	TIPOLOGIA	PROPIETARI	TOPOGRÀFIC	ANY	LOCALITZACIÓ	TIPOLOGIA	PROPIETARI	TOPOGRÀFIC
1891	c/ Claris, 9	Magatzem	Onofre Cortés	AMAB: 4280 (1891)	1910	c/ Lepanto, s/n	Fàbrica i Magatzem	Joan Llopart	AMAB: 12209 (1910)
1896	c/ Catalunya-Pujades, s/n	Magatzem	Francisco Riviere	AMAB:10128 (1896)	1915	c/ Rosselló, s/n	Cobert	Marc Jover	AMAB. 15757 (1915)
1899	c/ Sicília-Indústria, s/n	Cobert	Luís Barbarà	AMAB: 794 (1899)	1916	c/ Sarrià, 53	Cobert	Marià Manau	AMAB. 16346 (1916)
	Passeig de Gràcia-c/ Pau Clarís, s/n	Cobert	Emili Arocas	AMAB: 2885 (1899)		Travessera de les Corts, 693	Cobert	Josep Huguet	AMAB: 16544 (1916)
1900	c/ Casanovas, 27	Cobert	Ricard Zaragoza	AMAB. 7580 (1900)		c/ Sardenya, s/n	Cobert	Vicenç Bottonet	AMAB. 16730 (1916)
1902	c/ Magòria, s/n	Magatzem	Manuel Castellà	AMAB: 711 (1902)	1917	c/ Catalunya, s/n	Magatzem i sitges	Manel Mariné	AMAB: 17074 (1917)

ANY	LOCALITZACIÓ	TIPOLOGIA	PROPIETARI	TOPOGRÀFIC	ANY	LOCALITZACIÓ	TIPOLOGIA	PROPIETARI	TOPOGRÀFIC
1918	c/ Vilamarí, 36	Cobert	Jaume Sayol	AMAB: 18573 (1918)		c/ València, s/n	Cobert	Bartomeu Goñalons	AMAB: 22892 (1921)
	c/ Mallorca-Lepanto, s/n	Cobert	F. Gamús	AMAB: 14795 (1918)		c/ Indústria, s/n	Cobert	Martí Mas	AMAB: 1192 (1921)
	c/ Aragó, 138	Cobert	Víctor Roqueta	AMAB: 18995 (1918)		c/ Indústria, s/n	Cobert	Teresa Rovira	AMAB: 1198 (1921)
	c/ Indústria, 365	Cobert	Josep Brillas	AMAB: 18120 (1918)	1922	c/ Rocafort, 10	Magatzem	Evarist Juncosa	AMAB: 24011 (1922)
	c/ Arguelles, s/n	Cobert	Joan Panyellas	AMAB: 19341 (1918)		c/ Nàpols, 195	Magatzem	Ana Quadreny	AMAB: 1293 (1922)
1919	Passeig de Sant Joan, s/n	Cobert	Ylla i Cia.	AMAB: 20305 (1919)		c/ Girona, s/n	Magatzem	Lluís Bertran	AMAB: 1238 (1922)
	c/ Llagostera, 3	Cobert	Àngel Piqueras	AMAB: 19401 (1918)		c/ Llull-Navas de Tolosa, s/n	Cobert	Manel Saladigas	AMAB: 1301 (1922)
1920	c/ Pere IV, 273	Magatzem	Andreu Oliva	AMAB: 20877 (1920)		Passatge Simón, s/n	Cobert	Marià Calvet	AMAB: 1262 (1922)
	c/ Aragó, 138	Magatzem	Víctor Roqueta	AMAB: 21678 (1920)		c/ Rosselló, 152	Cobert	Emili Barrera	AMAB: 1224 (1922)
	c/ Casp, s/n	Magatzem	Joan Batista	AMAB: 22327 (1920)		c/ Aragó, 57	Cobert	Francesc Canals	AMAB: 1266 (1922)
	c/ de los Canteros, s/n	Cobert	Josep Aymerich	AMAB: 20711 (1920)		c/ Bruc, 156	Cobert	Unión Comercial Española	AMAB: 1270 (1922)
	c/ Mollà-Arguelles, s/n	Cobert	Alfons Pifarrer	AMAB: 20776 (1920)	1923	c/ Sans, s/n	Cobert	Teresa Bonet	AMAB: 494 (1923)
	c/ Ali-Bey-Roger de Flor, s/n	Cobert	Moller i Cia.	AMAB: 21016 (1920)	1924	c/ Villarroel-Sepúveda, s/n	Cobert	Marià Menéndez	AMAB: 29029 (1924)
	c/ Almogàvers, s/n	Cobert	Vicenç Sureda	AMAB: 21712 (1920)					
1921	c/ Casp, s/n	Cobert	Josep Batista	AMAB: 22391 (1921)					

Relació dels edificis industrials construïts a l'àrea metropolitana de Barcelona per Claudi Duran

Ventosa (obres majors).

3. Conclusions

- El Taller Oliva Artés amb façana al carrer Pere IV és un projecte constructiu de l'arquitecte Claudi Duran Ventosa i data de l'any 1920, Si bé ha sofert modificacions posteriors, encara conserva l'estructura i composició primigènia (exceptuant el mur de tancament de la nau oest).
- La significació d'aquest no deriva tant de la seva especificitat edificatòria com de la seva història constructiva, ja que exemplifica el procés d'industrialització i d'urbanització de Sant Martí de Provençals.
- L'edifici està inclòs en la Modificació del Pla Especial de Protecció de Patrimoni Arquitectònic de la Ciutat de Barcelona (districte de Sant Martí), on se li atorga una protecció de nivell "C" amb valor de façana.
- A partir de l'estudi presentat, es proposa la preservació dels següents elements:
 - Sistema constructiu i estructural (forjats laterals, encavallades de les cobertes, pilars i pilastres d'obra) original del projecte constructiu de 1920.
 - Fragmentació espacial de l'edifici: la nau central d'un únic nivell i les naus lateral de planta baixa i pis.
 - Anclatges de les màquines-eines, a més de les concavitats que soterraven part de la maquinària, perquè ajuden aclarir la funcionalitat del taller en relació a les fases o etapes edificatòries (de la mateixa manera que les finestres de la sala de dibuixos).
 - Refugi antiaeri situat entre el tercer i quart tram de la nau oest (sempre i quan no afecti a la viabilitat del pla arquitectònic executiu de reforma, sanejament i adequació per a nous usos culturals de l'edifici). En cas de voler aplicar l'esmentat pla, s'aconsella un estudi arqueològic pormenoritzat del refugi.

- La planimetria de la instal·lació de la maquinària i les fotografies conservades a l'AHPN aclareixen (grosso modo) l'aspecte del seu espai interior de producció abans del desmantellament de la cooperativa, per una banda, i la localització en planta de les cavitats i anclatges de la maquinària, per l'altra.
- Les prestatgeries interiors contenen els motlles de fusta de les peces que s'hi fabricaren per a la construcció o reparació de maquinària industrial. Algunes d'aquestes peces s'han pogut identificar gràcies a les il·lustracions d'un catàleg de les màquines com, per exemple, les calandres per cilindrar el teixit de jute.
- En aquest sentit es planteja una següent fase d'inventari i classificació dels elements *in situ*, que a més es documentarà a partir dels riquíssims fons fotogràfics recentment redescoberts a l'AMDSM especialitzats en imatges de la maquinària i producció de la factoria.

4. Bibliografia i netgrafia

AAVV, (1953). *Metalurgistas y Electrotécnicos Españoles*. Barcelona: Anuario Electro-Sidero-Metalúrgico de la Industria Española; pp. 138-139.

AAVV, (2006). *Modificació del Pla Especial del Patrimoni Historicoartístic de la Ciutat de Barcelona. Districte de Sant Martí[...]*. Barcelona: Ajuntament de Barcelona.

AAVV, (2000). *Modificació puntual del PGM per a renovació de les zones industrials del Poblenou. Districte d'activitats 22@BCN*. Barcelona: Ajuntament de Barcelona; p. 3

AAVV, (2000). *Pla Especial d'Infraestructures del Poblenou*. Barcelona: Ajuntament de Barcelona.

AAVV, (2002). *Poblenou: La fàbrica de Barcelona*. Barcelona: Ajuntament de Barcelona.

AAVV. (2009). *Atles de la Guerra Civil a Barcelona*. Barcelona: Edicions 62.

CABALLÉ ESTEVE, F., (1997a). *La formació urbana del sector Diagonal-Poblenou*. Districte de Sant Martí. Ajuntament de Barcelona (inèdit).

CABALLÉ ESTEVE, F., (1997b). "L'eixample de Barcelona dins el territori de Sant Martí de Provençals, 1859-1897", *Expansió urbana i planejament a Barcelona*, Barcelona: Institut Municipal d'Història de Barcelona;

CABALLÉ ESTEVE, F., (2000). "Sant Martí de Provençals, de poble a nucli industrial (1820-1897)", *Els barris de Barcelona*, vol IV. Barcelona: Ajuntament de Barcelona i Enciclopèdia Catalana; pp. 185-215.

CABANA, F., (1992). *Fàbriques i empresaris*, vol. 1, Barcelona: Enciclopèdia Catalana.

CATA I CATÀ, Enric., (1926). "Glosa de l'arquitecte Claudi Duran i Ventosa", *Anuari de l'Associació d'Arquitectes de Catalunya*. Barcelona, pp. 139-141

Ensanche de San Martín de Provensals. Ley de 26 de julio de 1892; Reglamento de 31 de mayo de 1893; Real Orden 31 de mayo de 1894. Barcelona: Imprenta de Henrich. 1894

HEREU PAYET, P., ROSELL COLOMINA, J., (1988). "La creació de l'Exposició: Crònica dels esdeveniments, *Arquitectura i ciutat a l'Exposició Universal de Barcelona*. Barcelona: Universitat Politècnica de Catalunya; p.90.

HUERTAS, J.; FOSAS, J. (2005). "Sota Terra", *Icaria*, núm. 10. Poblenou: 2005; p. 35.

Llei 9/1993, de 30 de setembre, del patrimoni cultural català. Títol 2: Nivell de protecció. Art. 10: Classificació dels béns i conjunts urbanísticament protegits, punt 1; Títol 6: Règim jurídic dels béns urbanísticament protegits. Art. 29: Obres i tipologia d'actuació d'edificis nivell C amb valor de façana; punts 1, 2 i 3.

LÓPEZ, A.; GARCIA, A., (2004). *Modificació Puntual del Pla General Metropolità[...]*, Barcelona: Ajuntament de Barcelona.

MESTRES MONTSENY, E. (2009). *Informe Refugi Guerra Civil nº 882, districte 10è del c/ Pere IV, nº 273*. Fàbrica Oliva Artés. Coordinació: MUHBA. Barcelona: desembre 2009 (inèdit).

NADAL, J.; TAFUNELL, X., (1992). *Sant Martí de Provençals. Pulmó Industrial de Barcelona*. Barcelona: Edicions Columna; pp. 234-235.

P. MARTÍN NIEVA, H., (1999). *Claudi Duran i el formigó armat a Catalunya*. Departament de Composició Arquitectònica (secció d'Història de la Construcció. Barcelona: Escola Universitària Politècnica de Barcelona (inèdit); pp. 37-89.

PRADAS, J., (1985). *Notes sobre San Martí de Provençals (segle XIX)*. Arxiu Municipal del districte de Sant Martí, Barcelona (inèdit).

RÀFOLS, J.R., (1980). *Diccionario de artistas de Catalunya, Baleares y Valencia*, Vol. II. Barcelona: Edicions Calanes S.A; Gran Enciclopèdia Vasca; p.364.

SUÑOL GROS, J., (1888). *Guía de San Martín de Provençals*, Barcelona: Editorial La Academia; p. 6

www.22barcelona.com

www.descobrimssantmarti.org

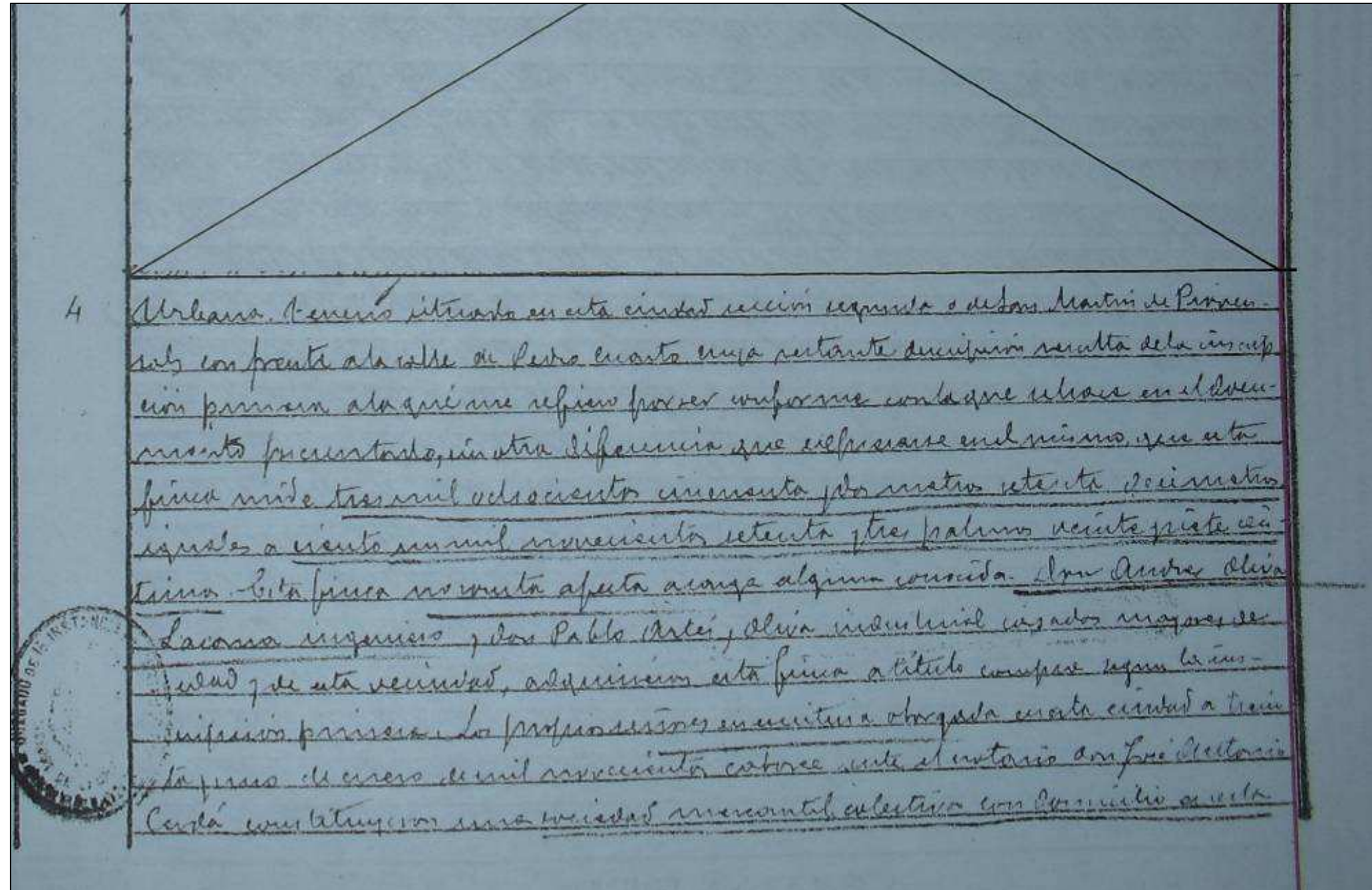
www.barcelonapatrimoni.blogspot.com

5. Annex documental i gràfic

5.1 Fonts documental

DOCUMENT 1

Registre de la propietat de Barcelona núm. 30.
Finca: 8162; Volum 336, f. 243-244; Volum 783, f. 248-250; Finca:12760; Volum 2110, f. 23-26 I 127; Volum 2650, f. 125-127 (1923-2004).

NOTAS MARGINALES	N.º de ORDEN de las INSCRIPCIONES	FINCA N.º 8162
		Plaza bajo la razón social de "Hijo y Yerno de Andreu, Oliva" con la denominación nómina comercial de "La Constructora de Masquins" al objeto de dedicarse prin- cipalmente a la explotación de la industria de construcción, reparación y compra- venta de toda clase de maquinaria, con un capital de cien mil pesetas que ambos socios aportaron por mitad cada uno efectivo. Dichos señores han result- ado socios en un millón de pesetas el capital social, de modo que dicho capital será de un millón cien mil pesetas que como poseerá por mitad a los dos socios, lo cual afrontan a dicha sociedad la finca de este mismo sueldo doscientos veinte mil y noventa pesetas, y otros bienes. La razón social de "Hijo y Yerno de Andreu, Ole- va" con la denominación comercial de "La Constructora de Masquins" inscribe esta finca a título de aportación. La otra finca y los censos más comprendidos en el mismo título se indicarán al margen del presente y presentará. Todo lo re- ferido consta del Registro y de una escritura otorgada en esta ciudad a nueve de mayo último ante el notario don Francisco Segura, cuya primera copia ha sido presentada en esta Oficina a las once y cuarenta minutos del día treinta de mayo último según el asiento cincuenta y cuatro folio tres vuelto del li- bro ciento y noventa del Libro. Puse por la Hacienda cien mil pesetas de que ciento cuarenta y dos mil ochocientos seis se han de pagar de mayo último (se- gún folios que se añaden con el mismo mil seiscientos noventa y el legajo pri- mero de este año. Trámite conforme todo lo dicho con los asientos y documen- tos a que me refiero firmes la presente en Barcelona a nueve de ju- nio de mil novecientos veintitres. <i>Francisco Segura</i> Hoy mi 3.º anual setenta y seis pesetas. Libro n.º 54 del tomo 661 5.º 30 NOTA transf. a una capi- social Urbanización de terrenos situada en la barriada de San Martín de ventado de esta ciudad, paraje denominado "San Juan Guiso" con fran- te a la calle de Pedro IV. Comprende una superficie de tres mil ochoc- ientos cincuenta y dos metros setenta y seis centímetros, iguales en cinco mil

NOTAS MARGINALES	N.º de ORDEN de las INSCRIPCIONES	FINCA N.º 7162	244
		mil novecientos setenta y tres palmos veintisiete centímetros de los que son edificables ochenta y siete mil cuatrocientos noventa y cinco palmos veintisiete decímetros iguales a tres mil trescientos cinco metros setenta y cuatro metros y cuarenta y siete metros. Linda por el frente, Sur, con la única calle de Pedro IV, por la iz- quierda, entrando, Este, con don Juan Vintro, don Salvador Joré y don Juan Juanita Plana, antes parte con don Eudalia Joré y parte con don José Vintro; por la espalda o fondo, con terrenos de los padres e hijos don Rosa Ricart y Felp, don Carlos, don Jaime, don Alfonso, don Guillermo y do- ña María Trilla Villaverde y Ricart, parte del cual con terreno de los propios padres e hijos Ricart y Villaverde. Sobre este terreno hay construidos los edificios que a continuación se describen: a) Un edi- ficio compuesto de tres naves, una central de una sola planta, de cuarenta y cinco metros de longitud por doce de ancho y nueve de alto. Las otras dos naves laterales son de dos plantas y tienen cuarenta metros de longitud por diez metros de ancho. b) Otro edificio de dos plantas de treinta metros de longitud por seis de ancho. c) Otro edificio de una sola planta de cuarenta y cinco me- tros de longitud por doce de ancho y nueve metros de altura. d) Otro edificio de una sola planta y dos de quince metros de longitud por diez metros de ancho. e) Otro edificio de una sola planta para el transformador de alta. f) Otro edificio planta baja y altillo pa- ra la instalación de oficinas. g) Otro edificio de una sola plan- ta destinado a portería. - Descrita de pur el documento presen- tado fuese a las cargas, limitaciones y afecciones que resultan de los títulos anteriores. La Sociedad colectiva "Hijos yernos de Andrés Oliva" adquirió esta finca en cuanto al terreno a título de apor-	

NOTAS MARGINALES	N.º de ORDEN de las INSCRIPCIONES	Enclavada al folio 248 del tomo 783 FINCA N.º 8162
C08A4039780	5.ª	tación según la inscripción 4.ª y en cuanto a lo edificado por construcción realicada, según el documento. Y ahora en escritura otorgada el cinco de octubre de mil novecientos cuarenta ante el notario que ha de esta ciudad Don Estadio Crehuet Parra, comparecen los socios participes que en aquella actualidad (art. 1.º) integraban la sociedad, a saber: Don Andrés Eliza Lacena, mayor de edad, casado, ingeniero industrial, de esta vecindad, en su condición de socio colectivo fundador, con una participación social de quinientos cincuenta mil pesetas; Don Gablo, Doña Rosa, Doña Engracia, Don José El not y Doña Esperanza Artés Eliza, el primero casado, ingeniero industrial; la segunda soltera, sin profesión; la tercera casada, sin profesión; el cuarto soltero, contable; y la última, soltera, sin profesión; todos mayores de edad, de esta vecindad; y Doña Eulalia Melán Salas, mayor de edad, viuda, sin profesión, de esta vecindad, ésta en nombre propio y abrenida en representación de sus hijos menores de edad, sujetos a su patria potestad, don Francisco Gablo, Eulalia y Montserrat Artés Melán - con ratificación posterior que se da - y abrenida Doña Engracia Artés, abrenida de su esposo Don Luis Naventel Fatjó, mayor de edad, agricultor, de esta vecindad; y todos ellos, de común acuerdo, transforman la sociedad en una anónima que se denominará "Taller Oliva Artés, S.A.", con domicilio en Barcelona, de duración indefinida y de capital social tres millones de pesetas representados por tres mil acciones al portador completamente desembolsadas de mil pesetas nominales cada una. Los otorgantes, en su condición de únicos socios de la compañía colectiva declaran que aportan a la nueva sociedad todo el activo y pasivo de aquella, o sea, un capital representado por un millón cinco mil pesetas y atenciona la circunstancia en

21

NOTAS MARGINALES	N.º DE ORDEN DE LAS INSCRIPCIONES	FINCA NUM. 8162, supt.º
CERTIFICACIÓN La finca de este número queda afecta al pago a favor del Ayuntamiento de esta ciudad, del arbitrio de Plus Valia devengado por la transacción adjunta; según declaración que archiva en el n.º 74) en el legajo 3.º de este año 1964	5.ª Veinte confrontados. 6.ª Venta	una, soltera, sin profesión, todos mayores de edad) dize: la tercera, soltera, sin profesión, y la última, Doña Montserrat, casada, sin profesión, todos mayores de edad, y de esta vecindad, aprouchen también cuantas operaciones efectivas en madre obrando en nombre y representación de ellos durante su menor edad y en particular la transformación de la Sociedad, objeto de esta inscripción. En su virtud, se inscribe en esta finca a favor de "Talleres Oliva Artés, S.A." a título de transformación de Sociedad y a portación. Hai resolución del Regido, de la citada escritura otorgada el cinco de Octubre de mil novecientos cuarenta ante el Notario que fue de esta ciudad Don Eladio Crehuet y Parra y de las citadas de ratificación, cuyas primeras copias - debidamente legalizadas la expedida por el Notario de Zaragoza - fueron presentadas a las doce horas del día dieciocho de febrero último de fin el asiento 709 del Libro 16 y nota a la margen, se inscribe otra finca comprendida en el documento, únicas operaciones solicitadas por el presentante, conforme se indica al margen del citado asiento de presentación. Pasado el impuesto y archivada carta de pago. Confrontados línea veintiseis de este folio sin volver después de "Eulalia", léase "y Doña Montserrat", y en línea ocho presente con después de "a portación", léase "y por nueva descripción" "Barrancos de M.º de mil novecientos y cuatro, ante 1) Urbana porción de terreno situada en esta ciudad, barriada de San Martín de Provensals, paraje denominado "Pont d'en Guitó", con frente a la calle Pedro IV número doscientos setenta y tres. Afecta una figura irregular. Comprende una superficie de tres mil ochocientos cincuenta y

NOTAS MARGINALES	N.º DE ORDEN DE LAS INSCRIPCIONES	FINCA NUM. 3162 <i>lujit</i>	249
Cancelada totalmente la precedente notificación por <i>Plusvalía de</i> fecha <i>7 de</i> <i>21964</i> por haber transcurrido mas de dos años desde su fecha y de conformidad al artículo 855 Hipotecario. Barcelona 15 Octubre 1969. <i>Reglamento</i>		dos metros setenta centímetros iguales a ciento un mil novecientos setenta y tres palmos veintiseis centímetros, de los cuales son edificables ochenta y siete mil cuatrocientos noventa y cinco palmos veintiseis decímetros iguales a tres mil trescientos cinco metros setenta centímetros y veinte los restantes quinientos cuarenta y siete metros. Sobre este terreno hay construidos los edificios que a continuación se describen: a) Un edificio compuesto de tres naves, una central de una sola planta, de cuarenta y cinco metros de longitud por doce de anchura y nueve de alto. Las otras dos naves laterales son de dos plantas y tienen cuarenta metros de longitud por diez metros de anchura. b) Otro edificio de dos plantas y de treinta metros de longitud por seis de anchura. c) Otro edificio de una sola planta de cuarenta y cinco metros de longitud por doce de anchura y nueve metros de altura. d) Otro edificio de una sola planta y dos metros quince de longitud por diez metros de anchura. e) Otro edificio de una sola planta para transformador de alta tensión. f) Otro edificio planta baja y altillo para instalación de oficinas. g) Otro edificio de una sola planta destinado a portería. Limita la finca en su conjunto por su frente, Sur, con la indicada calle de Pedro IV; por la izquierda entrando, Oeste, con Don Manuel Vintres y con otras fincas de "Elisera Oliva Artés, S.A." antes Juan Vintres, Salvador Soler y Margarita Alsina; por la espalda, o fondo, Norte, con terrenos de "Marcelizados Barmisell Aguilar, S.A." antes Rosa Ricart y Falp, y Carlos Jaime, Alfonso, Guillermo y Maria Josefa Villavechua Ricart; y por la derecha entrando, Este, con Don Andrés Oliva Lacchua y Don Pablo Artés Oliva antes los citados madre e hijos señores Ricart y Villavechua. Descarta el documento presentado. Sujeto a las cargas, limitaciones y afecciones que resulten	

C08A4039782	NOTAS MARGINALES	N.º DE ORDEN DE LAS INSCRIPCIONES	F. 8162. dupl.
CERTIFICACION		6 ^a	de los asientos anteriores. La mercantil "Talleres Oliva Artés, S.A.", domiciliada en el domicilio social en el Registro Mercantil de esta provincia, por los títulos que expresa la inscripción, ahora, representada por Don Andrés Oliva Lacoma, mayor de edad, ingeniero industrial, de esta vecindad, la vende, libre de impuestos, a las siguientes señoras que han adquirido en común por la proporción que se indica: Doña Esperanza Felinix, mayor de edad, casada en régimen catalán de separación de bienes, vecina de Vich, seis doceavas partes indivisas; María o Angela Mas Sanjaume, mayor de edad, casada en régimen de separación de bienes, sin profesión, de esta vecindad, cuatro partes indivisas; Doña Rosa, Doña Encarnación, Esperanza Artés Oliva, la primera y la última solteras, la última en régimen catalán de separación de bienes, las tres, de esta vecindad, cada una la parte de una doceava parte indivisa; y Doña Eulalia Alea, mayor de edad, viuda, sin profesión, de esta vecindad, ante doceava parte. El precio acordado la cantidad de ochenta y ocho mil setecientas catorce pesetas. Andrés Oliva confiesa haber recibido la cantidad vendida por abonos, antes de este acto en la proporción a sus respectivas acciones en efectivo metálico. Dicho Don Andrés Oliva presenta a "Talleres Oliva Artés, S.A." es especialmente facultado de otorgamiento en virtud del acuerdo tomado por la asamblea extraordinaria de accionistas celebrada con carácter de capital social el veintiseis de noviembre de mil noventa y tres se fun de acreditó.

NOTAS MARGINALES	N.º DE ORDEN DE LAS INSCRIPCIONES	FINCA NUM. 8162 dupl.	250
Queda cerrada esta finca por haber pasado a formar la 1276 al folio 23 del tomo 8110 libro 181 de la Sección 4.ª Inscripción 1.ª del Registro N.º 21 Barcelona 7 de Abril de 1886.	X	con certificado transitorio. En su virtud se inscribe esta finca a favor de Doña Esperanza Felin Berenguer, Doña Angelita o Angela Melán Salesa; Doña Rosa, Doña Engracia, y Doña Esperanza Artés Oliva; y Doña Eulalia Melán Salesa, en la proporción de seis doceavas partes indivisas la primera; dos doceavas partes indivisas la segunda; y una doceava parte indivisa cada una de las otras cuatro; a título de compra. Así resultó del Registro y de una escritura otorgada el veintinueve de Diciembre de mil novecientos sesenta y tres ante el Notario de Malgrat Don Julian Maria Piuó Grau, cuya primera copia fue presentada a las doce horas del día dieciocho de febrero último según el acuse 710 del Diario 16. Pagado el impuesto según carta de pago que archiva con el número 850 en el legajo número de este año. Barcelona siete de Abril de mil novecientos sesenta y cuatro.	Oliva

26

NOTAS MARGINALES	N.º DE ORDEN DE LAS DESCRIPCIONES	FINCA NUM. 13760
	1	do 783 del Registro Civil y por la división material del mismo se ha sido a formar la de este número. Afecta la carga que resulta de la proce- dencia. Dña. Eulalia Aleam Salas adquirió una donación parte indivisa de este finca, por compra, según la inscripción 6.ª de la hipoteca de procedencia y falleció en Madrid el día cinco de Enero de mil noventa y ocho y cu- tro, con capitulaciones matrimoniales otorgadas el veintinueve de abril de mil noventa y seis ante el Notario que fue de Barcelona Don Narciso Gallé Caro: cuyas disposiciones no interesan y con testamento otorgado el dieciocho de abril de mil noventa y siete y tres ante el Notario de Barcelona Don Fernando Loreda Martín, último que otorgó, según certifica con expediente por el Registro General de Actos de última voluntad y sucesión. En dicho testamento manifiesta ser hijo de la fallecida esposa Don Juan y de ña. Madrona; y viuda de Don Andrés Artés Oliva, de cuyo matrimonio son nacidos y viven cinco hijos llamados Luis, Francisco, Pablo, Eulalia y Montserrat Artés Aleam. Legó a los hijos Luis, Francisco y Pablo, a su por concepto de legítima los correspondientes, aunque ninguno de ellos debiera re- nar su porción nada por tal concepto, por haber sentido en vida de la de- funta, cantidad que cubren con sueldo lo que por tal concepto le correspon- día. Tuvo hijos herederos universales y a los hijos voluntarios por mitad, sus hijos Eulalia y Montserrat. En quincuaginta autorizada el día de diecinueve de mil noventa y ocho y medio por el Notario de Barcelona Don Juan María Lorenzo Gómez de los Dñs. Eulalia Artés Aleam, — —, Dña. Montserrat Artés Aleam, — —, relaciona la línea relicta por la concaute, consistente en una donación parte indivisa de esta finca, e igual participación indivisa de otros dos fincas de este Registro,

C08A4039742

CERTIFICACIÓN

NOTAS MARGINALES	N.º DE ORDEN DE LAS DESCRIPCIONES	FINCA NUM. 1226 24
		excepto la herencia y la adjudicación de las participaciones, por mitad y por indiviso. Presentes en el otorgamiento Don Luis Artés Alés, Don Francisco Artés Alés, y Don Pablo Artés Alés. quince manifiestan haber permitido cuanto por escritura de capitana suplemento de la misma y cualquier otro concepto pudieran acordar de la herencia relicta por su madre, habiendo representado de toda información y datos la participación indivisa de esta y de las otras dos fincas aludidas. En su virtud y en virtud del dominio de una tercera parte indivisa de esta finca a favor de las hermanas DOÑA EULALIA y DOÑA MONTEPERRA ARTÉS ALÉS A., por mitad y por indiviso, a título de herencia de testador y adjudicación, toda de afección capitana por resulto del Registro del índice testamentario, de la utroque condicor de capitales matrimoniales y de inventario, y del certificado de defunción del causante expedido por el Registro Civil de Matara a diecinueve de enero de mil novecientos ochenta y cuatro que fueron presentados a las diez horas del día veintiocho de febrero de este año, número 799 libro 1. Pagado el impuesto y archivado carta de pago con el número 481 en el tomo primero de este año. Barcelona, siete de abril de mil novecientos ochenta y seis. Matara: Pasión de truenos, en suscripciones, en la parroquia de San Martín de Porres, de esta ciudad, banco de comunión de "Pout d'un fruit" con punto a la villa Pedro II, número del inventario de truenos, de la anterior inscripción 1.º afecta a los cuerpos que resultan de los anteriores censos. Talada, junto con las mitades indivisas de las dos fincas, en este inventario número mil seiscientos, Doña Carmen Oliva Talada, al girar una mitad indivisa y

Para el fin de la finca de
 La finca de este número queda afecto al pago a favor del Ayuntamiento de esta ciudad, del arbitrio de Plus Valie devengado por la transacción adjunta; según declaración que archiva con el número 481 en el tomo primero de este año.
 Madrid, 12 de Mayo de 1907

2.
 1/2

Valencia, 12 de Mayo de 1907

REPARTO DE LOS P. L. E.

29

30

NOTAS MARGINALES	N.º DE ORDEN DE LAS INSCRIPCIONES	FINCA NUM. 12.760
La finca de este número queda afectada al pe- ro a favor del Ayuntamiento de esta ciudad, del arbitrio de Villa Vella decretado por la trans- misión de la finca, según declaración que archivo con el número 1116 en el tomo 8.º de este año, cuyo es manto a los documentos por los indicios. Remite en 10 de junio de 1995. CAJONERO, M. C. E. 14 de Enero de 1999 295.792 107.º en el legajo 1 - Barcelona, 10 de junio de 1995 Cancelada la afección legiti- ma que a favor de Don Juan Por- tí Alés, resultaba de la adju- ta inscripción 3.ª porque en sen- tura otorgada en Curdagel el 21 de Febrero de 1786 ante Don José- Ante López Jorras, Don José- Ante General de España don Juan Portí Alés.	3.º	Afecta a las fincas que resultan de las anteriores, arriendos y ventas en su favor a los doctores Portí indiano a Don Josefela Meran Salera a título de compra según la inscripción 5.ª de la antigua hipoteca número 2152 de la finca que dijo resultó que en contrato de afianzamiento mercantil de diez mil de la que de mil noventa y siete y seis, intervinieron por el de parte de los señores, se de Barcelona don Juan Portí Alés, don Andrés Oliva Portí y com- tituyentes de Banca de Timan, p. l.º, por la suma de treinta mil noventa de pesos, en finca personal y solidaria de "la casa, Oliva Portí, p. l.º" en las fincas que resultan de dichos contratos, que se otorga en aquel docu- mento, el contrato de adquisición, como finca, con inscripción, en las otras personas, la citada don Josefela Meran Salera, y haciendo impago de dicho principal de las obligaciones afianzadas, don Andrés Oliva Portí, los otros tipos en un importe de diez mil noventa y siete y seis, intervinieron por el de los señores de dicho finca en las demás del contrato de afianzamiento to de los señores y titulos de la indicada participación de esta finca don Ju- sefela Meran Salera, se hizo en Madrid la Vella, el día once de Mayo de mil noventa y siete y seis, en estado de vida de don Pablo Portí Oliva dejando de este matrimonio, sus hijos don Juan Portí Alés y don Juan Portí Alés, don Juan Portí Alés, y don Juan Portí Alés, y don Juan Portí Alés mil noventa y siete y seis, ante el Notario de esta ciudad don Juan Portí Alés Portí de la finca, últimos que otorgó, según certificado número 104294 del Notario Joaquín de Portí de última voluntad. En dicho testamento dijo: "Donde de los misos sales de obligación, con los misos amplios facultades y poderes en la compración del dicho finca de Barcelona, a disposición que le otorga y sea, sucesivamente, a don Pablo Portí Alés, a don Juan Portí Alés y a don Juan Portí Alés. Estase. El otro que corresponde a don Juan Portí en su finca de acuerdo con las inscripciones que le hizo dicho testamento"

[illegible]

NOTAS MARGINALES	Nº DE ORDEN DE LAS INSCRIPCIONES	FINCA NUM. 12.760
Cancelada totalmente la presente nota de inscripción por el P.M.V. nº 10-VI-1913, desde su fecha y de acuerdo al artículo 353 Reglamento hipotecario, Barcelona, 14 de Enero de 1919.	Pam el folio 127 de este Tomo 3º	de la finca de este número a favor de Don Andrés Oliva Felice, a título de adjudicación de bienes en pago, dejando a salvo los derechos legítimos que pudieran corresponderle a don Juan Baty Merin, hijo menor del difunto, del cual se ha producido la sucesión de la misma especie por el difunto anterior, así como de las demás fincas, y en virtud de lo dispuesto en el artículo 353 del Reglamento hipotecario, del día 21 de los presentes, según asiente escritura (191) del día 12, a cuyo margen se han insertado las expresiones relativas a las demás fincas. Han sido dignos de presentarse en el momento oportuno.
La finca de este número queda afecto al pago a favor del Ayuntamiento de esta ciudad, del arbitrio de Plus Valía devengado por la transmisión adjunta; según declaración que archiva con el número 1150 en el legajo 8.º de este año. Barcelona 25 de junio de 1915.	4º Urbanización: Porción de terreno, con edificaciones situadas en la barriada de San Martín de Provençal, de esta ciudad, barrio denominado "Pont d'en fons" en parte a la calle Pedrol, número sesenta y siete, hoy deshabitada en la anterior inspección. Hecho a los efectos que resultan de los anteriores, asientando en un documento a dos documentos partes indivisas, a don Andrés Oliva Felice, por adjudicación, según la inscripción tenida; en cuanto a una tercera parte indivisa a cada uno de las hermanas doña Rosa, doña Guadalupe y doña Eusebia Baty Oliva, en total tres documentos partes, a título de compra, según la inscripción sexta de la antigua Hipoteca 815; dos documentos partes indivisos a cada uno de las hermanas doña Rosa, don Andrés, doña Mercedes Oliva Felice, en total seis documentos partes indivisos, a título de herencia, según la anterior inscripción 2ª; y una tercera parte indivisa, por mitades indivisas a las hermanas doña Guadalupe y doña Montserrat Baty Merin, a título de herencia, según las inscripciones anteriores y conmutando a 1.º de este número.	Don Andrés Oliva Felice, Doña Rosa Oliva Felice, Doña Guadalupe Baty Merin, Doña Montserrat Baty Merin,
CANCELADA por el P.M.V. nº 10-VI-1913, desde su fecha y de acuerdo al artículo 353 Reglamento hipotecario, Barcelona, 14 de Enero de 1919.		Don Andrés Oliva Felice, Doña Rosa Oliva Felice, Doña Guadalupe Baty Merin, Doña Montserrat Baty Merin,

34

NOTAS MARGINALES	N.º DE ORDEN DE LAS INSCRIPCIONES	FINCA NUM. <u>11.76.</u>
		<i>anterior, hospitalaria: "junto con el finca y sus, también de esta denominación" 12</i> <i>de las asintotomas de junio de mil noventa y ocho, así</i> (12) DELIBERENCIA: Se ordena para hacer constar en el uso de mecanización, el historial registral de la finca de este número conlleva al tomo <u>114</u> del tomo <u>2650</u> libro <u>84</u> de la sección <u>tercera</u> - Barcelona, <u>14 de Enero de 1949.</u> <i>Dee</i>

NOTAS MARGINALES	N.º ORDEN DE INSCRIPCIONES	FINCA N.º _____
		caso, que se reclaman en el procedimiento correspondiente dentro del límite máximo establecido en la cláusula primera. Si el Banco optara por el procedimiento Judicial sumario de la Ley Hipotecaria podrá pedir que se le confiera la administración o posesión interina de la finca hipotecada, percibiendo las rentas vencidas y no satisfechas y los frutos y rentas posteriores, cubriendo con ello los gastos que su conservación y explotación exijan y después el préstamo. El prestatario señala como domicilio para la practica de requerimientos y notificaciones el de calle Pedro IV, 273. Para que sirva de tipo en la primera subasta judicial que se celebre, las partes otorgantes fijan el valor de las finca hipotecada en la cantidad de ciento veintitres millones quinientas sesenta y seis mil sesenta pesetas. En todo caso, las partes acuerdan que la determinación del saldo líquido de la deuda se determinará mediante certificación del Banco en la forma prevista en la Ley de Enjuiciamiento Civil y en el Reglamento Hipotecario para las cuentas de crédito. <u>DECIMA. ADMINISTRACION DE LAS FINCAS EN LOS SUPUESTOS DE VENCIMIENTO ANTICIPADO.</u> En los supuestos de la cláusula segunda sobre vencimiento anticipado, podrá el Banco asumir la intervención y administración del bien hipotecado, sometiéndose a esta administración la universalidad de las relaciones jurídicas asentadas en el inmueble gravado. <u>UNDECIMA. CESION.</u> El Banco podrá ceder a cualquier otra persona o entidad, en todo o en parte, todos o cualquiera de los derechos, acciones y obligaciones dimanantes de este contrato, sin necesidad de tener que notificar la cesión o transferencia al deudor, el cual renuncia al derecho que, al efecto, le concede el artículo 149 de la vigente Ley Hipotecaria. <u>En su virtud, inscribo a favor del "BANCO BILBAO VIZCAYA, S.A." su derecho de hipoteca sobre esta finca, en los términos expresados.</u> Así resulta del Registro y de una escritura otorgada el diez de Noviembre de mil novecientos noventa y ocho, ante el Notario de Barcelona Don Antonio Izquierdo Rozalén, primera copia de la cual fue presentada a las nueve horas del día once de Noviembre último, según el asiento 5 del Diario 26. Barcelona, catorce de Enero de mil novecientos noventa y nueve.
Esta finca queda afecta, durante el plazo de 5 años, desde su fecha, al pago de las liquidaciones procedentes por Impuesto de T.P. y A.J.D. quedando liberada por la cantidad de 711.000 pesetas o 4.273,20 euros, satisfecha por autoliquidación, archivada copia en el legajo 19, artículo 122 del R.D. 828/95. Barcelona, 18 de Junio de 1999.	68 C/ HIPOTECA	La anterior inscripción 58 de hipoteca, <u>QUEDA TOTALMENTE CANCELADA</u> por haber recibido la entidad acreedora "<u>Banco Bilbao Vizcaya S.A.</u>" el importe del principal con sus intereses, consintiendo expresamente en esta cancelación; habiendo estado representada por Don Jordi Muñoz Nicolau Don Carlos Salillas Correas, mayores de edad, banca, casados, de esta vecindad, y con D.N.I. 37.369.776-C y 38.716.031-Q, según poder otorgado a su favor el uno de Octubre de mil novecientos ochenta y ocho, ante el Notario de Bilbao, Don José Ignacio Uranga, debidamente inscrito en el Registro Mercantil y transcrito en su parte interesante. Así resulta del Registro y de una escritura otorgada el catorce de Mayo de mil novecientos noventa y nueve ante el Notario de Barcelona Don Juan Manuel Jorge Romero, primera copia de la cual fue presentada a las doce horas quince minutos del día veintiocho de Mayo último, según el asiento 840 del Diario 28. Barcelona, dieciocho de Junio de mil novecientos noventa y nueve.
	78 VENTA	Urbana: Toda aquella finca urbana que la constituye una porción de terreno situada en la barriada de San Martín de Provencals, de esta ciudad, y paraje denominado "Pont d'en Guitó", con frente a la calle Pedro IV, número 273,

NOTAS MARGINALES		N.º ORDEN DE INSCRIPCIONES	FINCA N.º 12760	126
Esta finca queda afecta, durante el plazo de 5 años, al pago de las liquidaciones procedentes por Impuesto de T.P. y A.J.D. quedando liberada por la cantidad de 2.800.000 pesetas o 16.828,34 euros, satisfecha por autoliquidación, archivada copia en el legajo 12, artículo 122 del R.D. 828/95, Barcelona, 3 de Agosto de 1999. En escritura autorizada el día 26 de Enero de 2.001, por el Notario de esta ciudad, Don Juan Manuel Jorge Romero, la entidad "Toasci, Talleres Olivartes, S.C.C.L.", con iguales circunstancias que las que constan en la adjunta inscripción 7ª, representada por su Presidente del Consejo Rector, Don Antonio Aguila Retamero, cuyas circunstancias y cargo constan en dicha inscripción, y expresamente facultado para este acto mediante certificación expedida el 26 de enero de 2.001, por el Secretario de la Cooperativa, Don Juan Carlos López Sánchez, con el visto bueno del Presidente, que se acompaña como documento unido, debidamente protocolizado, recibe de la compañía "Amrey Promocions Inmobiliarias, S.L.", con iguales circunstancias que las que constan en la adjunta inscripción, representada por su Consejero Delegado, Don Enrique Reyna Benabarre cuyo cargo y facultades le resultan de escritura autorizada el 23 de diciembre de 1.997, por el Notario de esta ciudad, Don Antonio Clavera Esteve, debidamente inscrita en el Registro Mercantil, la cantidad de 112.000.000 de pesetas o 673.133,56 euros, en concepto de pago de la última fracción del precio que quedó aplazado en la compraventa de esta finca y de dos más, por lo que firma como de pago. Así resulta del Registro y de la citada escritura, primera copia de la cual fue presentada a las 13 horas 35 minutos del día 8 de marzo último, según el			descrita en la inscripción 1ª. Referencia Catastral: 3346801DF3834E0001BX, según consta en el documento objeto de este asiento. Sujeta a las cargas que resulten de los asientos anteriores. La entidad "Toasci Talleres Olivartes, S.C.C.L.", inscrita en el Registro Especial de Cooperativas del Ministerio de Trabajo, el día veintisiete de Noviembre de mil novecientos setenta y ocho, con el número 24.414, adaptados sus estatutos a los principios y disposiciones de la Ley de Cooperativas de Cataluña Ley 84/1983, en escritura de nueve de Diciembre de mil novecientos ochenta y cinco, otorgada ante el Notario de Barcelona, Don José Luis Mezquita del Cacho, adquirió esta finca según la inscripción 4ª, y representada por el Presidente del Consejo Rector, Don Antonio Aguila Retamero, cargo para el que fue designado por acuerdo de la Asamblea General de la Sociedad de fecha veintiuno de Enero de mil novecientos noventa y ocho, certificado del cual expedido el citado día por Don Juan Antonio Palomino Pérez, Secretario de la Cooperativa, se transcribe como documento unido y especialmente facultado para el acto por expresa autorización de la Asamblea General Extraordinaria de socios de la Cooperativa, el dieciséis de Marzo de mil novecientos noventa y nueve, certificado del cual expedido el diez de Mayo de mil novecientos noventa y nueve, por Don Juan Carlos López Sánchez, Secretario de la Cooperativa, con el visto bueno de su Presidente, se transcribe como documento unido, <u>VENDE esta finca y otras dos más de este Registro</u>, libres de arrendatarios, a la entidad "Amrey Promocions Inmobiliarias, S.L.", adaptados sus Estatutos a la vigente legislación en escritura autorizada el veinticinco de Octubre de mil novecientos noventa y cinco, por el Notario de Barcelona, Don Fernando Hospital Rusiñol, inscrita en el Registro Mercantil, al tomo 25.933, folio 85, hoja B-56621, representada por Don Juan Carretero Muñoz, según poder especial otorgado a su favor el doce de Mayo de mil novecientos noventa y nueve, ante el Notario de Barcelona, Don Juan Manuel Jorge Romero, copia del cual se acompaña, por el precio total de <u>quinientos sesenta millones de pesetas o tres millones cinco mil sesenta euros y cincuenta y dos céntimos de euro</u>, de las cuales corresponden a esta finca la cantidad de <u>cuatrocientos setenta y un millones de pesetas o dos millones ochocientos treinta mil setecientos sesenta y siete euros y un céntimo de euro</u>. De dicho total precio en cuanto a doscientos veinticuatro millones de pesetas o un millón trescientos cuarenta y seis mil doscientos sesenta y siete euros y once céntimos de euro, son pagadas en el acto, mediante cheque bancario, en cuanto a ciento doce millones de pesetas o seiscientos setenta y tres mil ciento doce euros y tres céntimos de euro, serán satisfechas por la compradora a la vendedera el día trece de Mayo del año dos mil, instrumentada mediante pagaré por dichos importe y vencimiento, número AQ4975384-5, en cuanto a ciento doce millones de pesetas o seiscientos setenta y tres mil ciento treinta y tres euros y cincuenta y seis céntimos de euro, serán satisfechas por la compradora a la vendedera el día trece de Noviembre del año dos mil, instrumentada mediante pagaré por dichos importe y vencimiento, número AQ4975385-6 y en cuanto las restantes ciento doce millones de pesetas o seiscientos setenta y tres mil ciento treinta y tres euros y cincuenta y seis céntimos de euro, serán satisfechas por la compradora a la vendedera el día trece de Mayo del año dos mil uno,	

NOTAS MARGINALES	N.º ORDEN DE INSCRIPCIONES	FINCA N.º
asiento 601 del Diario 36. Barcelona, 21 de abril de 2001. <i>lle</i> =por la precedente nota= Esta finca queda afecta al pago de las liquidaciones procedentes por Impuesto de T.P. y A.J.D. quedando liberada por la cantidad de 560.000 pesetas o		instrumentada mediante pagaré por dichos importe y vencimiento, número A04975386-0. En el mismo otorgamiento, se solicita la cancelación de una mención de un censo y de un censo con dominio mediano, que gravaba una de las fincas vendidas, registral 12.764, de conformidad con la Disposición Transitoria Tercera de la Ley 6/1990 de 19 de Marzo de la Generalitat de Catalunya. En su virtud INSCRIBO el dominio de esta finca a favor de "AMREY PROMOCIONS INMOBILIARIAS S.L.", a título de compra. Así resulta del Registro y de una escritura otorgada ante el Notario de Barcelona Don Juan Manuel Jorge Romero, el catorce de Mayo de mil novecientos noventa y nueve, primera copia de la cual fue presentada a las trece horas del día veintinueve de Mayo de mil novecientos noventa y nueve, según el asiento 860 del Diario 28. Barcelona, tres de Agosto de mil novecientos noventa y nueve. <i>lle</i>
3.365,67, satisfecha por autoliquidación, archivada copia en el legajo 19. Barcelona, 21 de abril de 2001. <i>lle</i> Por el "Ajuntament de Barcelona", con el número 00gl87, se ha iniciado con fecha 18 de mayo de 2000, expediente de reparcelación de la "Unitat d'Actuació núm 10 del Pla Especial de Reforma Interior Diagonal Poblenou", en el cual están incluidos 3.830,34 m² de la finca de este número, habiéndose expedido, con esta fecha la certificación, de acuerdo con lo que dispone el artículo 310.1 del Real Decreto Legislativo 1/1992 y el artículo 5 del Real Decreto 1093/97, de 4 de julio, que aprueba las normas complementarias al Reglamento para la ejecución de la Ley Hipotecaria, solicitada en escrito expedido por Mª Camino Suárez García, Secretaria Delegada del "Institut Municipal d'Urbanisme" el 2 de abril de 2002, presentado a las 9 horas 15 minutos del día 8 de los corrientes, según el asiento 1307 del Diario 41, LA CUAL HA SIDO EXPEDIDA CON ESTA FECHA. Esta nota marginal tendrá una duración de TRES AÑOS desde su fecha, prorrogables por otros tres a instancia de la Administración actuante o de la entidad urbanística colaboradora, y producirá los efectos previstos en los artículos 14 y siguientes del citado Real Decreto 1093/97. Barcelona, 22 de abril de 2002. <i>lle</i>	8ª CANCEL. FOLIO REGISTRAL	Urbana: TODA AQUELLA FINCA urbana que la constituye una porción de terreno situada en la barriada de San Martín de Provencals, de esta ciudad, y paraje denominado "Pont d'en Guitó", con frente a la calle Pedro IV, número 273; dicha finca afecta una figura irregular; comprende una superficie según el Registro de tres mil ochocientos cincuenta y dos metros setenta centímetros cuadrados y según reciente medición de tres mil ochocientos treinta metros treinta y cuatro decímetros cuadrados, cuya restante descripción consta en la inscripción 5ª. QUEDA CANCELADO el folio correspondiente a la finca de este número y TRASLADADO por vía de subrogación real, a las fincas resultantes denominadas A1 y B1, registrales 50.647 y 50.651, a los folios 1 y 21 del tomo 3.150, libro 952, de la Sección 2ª, inscripciones primeras, como consecuencia de la aprobación definitiva del Proyecto de Reparcelación de la Unidad de Actuación número 10 del Pla Especial de Reforma Interior Diagonal-Poblenou, cuyos detalles aparecen recogidos en la inscripción extensa, que es la 1ª de la citada finca 50.647. En el mencionado Proyecto de Reparcelación, por lo que se refiere a esta finca, se realizan los siguientes actos de transcendencia real: 1) Se trasladan a las citadas fincas registrales 50.647 y 50.651, por efecto del principio de subrogación real, la nota de afección fiscal, que grava esta finca, practicada al margen de la inscripción 7ª. 2) El edificio al que pertenece la finca de este número se declara incompatible con el planeamiento que se ejecuta, procediendo, por tanto, su desalojo y demolición, con la correspondiente indemnización por tales conceptos, que asciende a doscientos ochenta y tres mil trescientos once euros y sesenta y un céntimos, en los términos resultantes de este asiento. Barcelona, trece de septiembre de dos mil cuatro. <i>lle</i>

DOCUMENT 2

Denegació del permís sol·licitat per Andrés Oliva i Lacoma per a construir un edifici al carrer Pere IV per no ajustar-se al projecte de l'Eixample d'Ildefons Cerdà.

AMAB. Obres públiques. Eixample nou: núm. exp. 20877 (1920).

OPINO: procede denegar el permiso solicitado aplicándose en esta fecha los derechos correspondientes en virtud del acuerdo de la Ilustre Comisión de Ensanche de 23 de marzo de 1917[...]

Barcelona, 13 de abril de 1920

Excelentísimo señor:

Examinado este recurso y los planos que le acompañan. Resultando que el interesado solicita permiso para construir varios edificios en la calle de Pedro IV junto a la de Espronceda.

Atendido: que según el plano oficial de Ensanche del señor Cerdà dicho trayecto de la calle de Pedro IV debe desaparecer y que en el de modificaciones pendientes de aprobación respeta.

Vistas las conclusiones de la Real Academia de Bellas Artes de San Fernando aprobadas por Real Orden del Ministerio de la Gobernación de 6 de junio de 1897, referentes al plano de modificaciones del oficial Ensanche de San Martín de Provensals y especialmente la 5ª que copiada dice “que no se conceda licencia alguna para nuevas construcciones o aumento de pisos reformas y ampliaciones de los hoy construido en las casas y de más edificios erigidos con arreglo al proyecto de Ensanche formado por el Ayuntamiento de San Martín de Provensals en 1878 y no aprobado por la superioridad sino sujetándose estrictamente al trazado del plano del señor Cerdà para aquella edificaciones vayan entrando en el plano general de Ensanche respetándose por ahora y mientras no se haga nuevo estudio las construcciones existentes en cuanto no impidan las nuevas edificaciones que se intenten con el arreglo al plano de Ensanche del señor Cerdà”.

Considerando que las obras que se trata de realizar son las comprendidas entre las que no pueden consentirse según la conclusión transcrita:

AYUNTAMIENTO DE BARCELONA
UNIDAD OPERATIVA DE INSPECCION URBANISTICA
SERVICIO DE INSPECCION INDUSTRIAL

N.º
Antecedentes

2 P08018
D.M.x

ACTA DE PRESTACION DE SERVICIO DE INSPECCION
Que determinan el art. n.º 828 de las Ordenanzas Municipales y el art. n.º 1 de la Ordenanza Fiscal n.º 18

Calle PEDRO IV N.º 273
Nombre TALLERES OLIVARTES S.R.L.
Clase de industria Taller MECANICO
¿Tiene otras salas que las indicadas? (segunda salida a otra calle, etc.)
EXPONCEDA N.º 196-198-150
¿Ha habido cambio de dueño?
Superficie del local destinada a industria en situación 4.ª m.² 1700
exceptuando la de oficinas y almacenes en situación 3.ª m.² 2300
Profundidad en metros de las diferentes situaciones } m.²
m.²
¿Existe separación de medianerías?
extintores característicos n.º 6 + 4 clase P.L. 80
Comprobaciones técnicas
6 m Total 3.00CV 3 APARATOS AIRE ACONDICIONADO
6 " " 2.8.00CV 2 PUENTES GRUAS 15 Toneladas 30 Toneladas
2 " " 3.50CV 2 POLIPASTOS 2000 kilos 1000 kilos
5 " " 12.00CV 5 PRENSAS
11 " " 51.50CV 7 TORNO
1 " " 2.00CV 1 LINADORA
3 " " 3.50CV 3 MUELAS
1 " " 3.00CV 1 MAQUINA DENTAR
2 " " 8.00CV 1 FRESADORA
3 " " 7.50CV 3 SIERRAS MECANICAS
1 " " 1.00CV 1 " CINTA
1 " " 6.00CV 1 BOMBA PRESION
3 " " 2.50CV 3 TALADROS
1 " " 1.00CV 1 MUELA
3 " " 30.00CV 1 RECTIFICADORA
1 " " 3.00CV 1 ENBARRADO 5 MAQUINAS
1 " " 12.00CV 1 " 3 " "
3 " " 21.00CV 2 MANDRINADORAS
3 " " 14.00CV 1 RADIAL
57 m 214.50CV SUMA y LICE
Barcelona, 21 de OCTUBRE de 19 85
El interesado, 11222 El Inspector, Antonio Bayo

Comprobaciones Técnicas

57^m TOTAL 214.50 CV LUNA ANTERIOR

1 " " 8.00 CV 1 MAQUINA DE PLANEAR

1 " " 5.00 CV 1 " " CORTAR ALGODON

2 " " 0.50 CV 2 EXTRACTORES

1 " " 1.00 CV 1 PULIDORA

4 " " 1.00 CV 4 MAQUINAS PORTATILES

2 " " 2.50 CV 1 VENTILADOR Y QUEMADOR ESTUFA

68^m 232.50 CV TOTAL

KW 169'37

1 ESTUFA A GAS CIUDAD PARA SECADO DE PAPEL DE 3 X 1 X 1 DE 806

1 FRAGUA DE CARBON DE 1 X 1

2 GRUPOS SOLDADURA AUTOGENA DE 120 X 1 X 20 Ø 6/4

2 " " " ELECTRICA DE 45 AMPERIOS Y 40 AMPERIOS

200 LITROS DE ACEITE

VOLUMEN REFR 120 M³ OFICINAS

INSTALACION ELECTRICA PROTEGIDA EN TUBO

El Intendente.

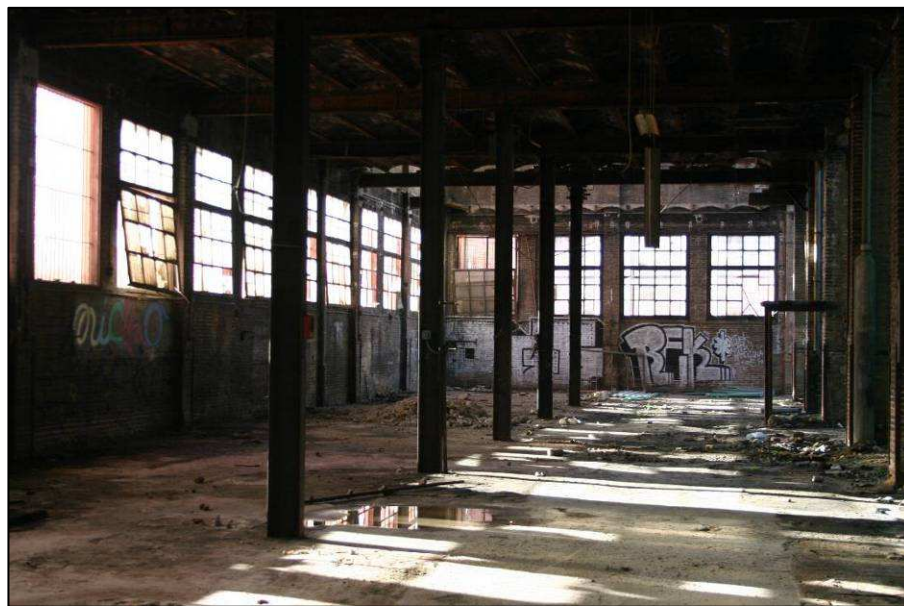
El Inspector.

Exp. 257.229 - IMPRENTA MUNICIPAL

Servei d'inspecció industrial de l'Ajuntament de Barcelona (21 d'octubre de 1985):
relació de la maquinària i màquines-eines del Taller Oliva Artés.

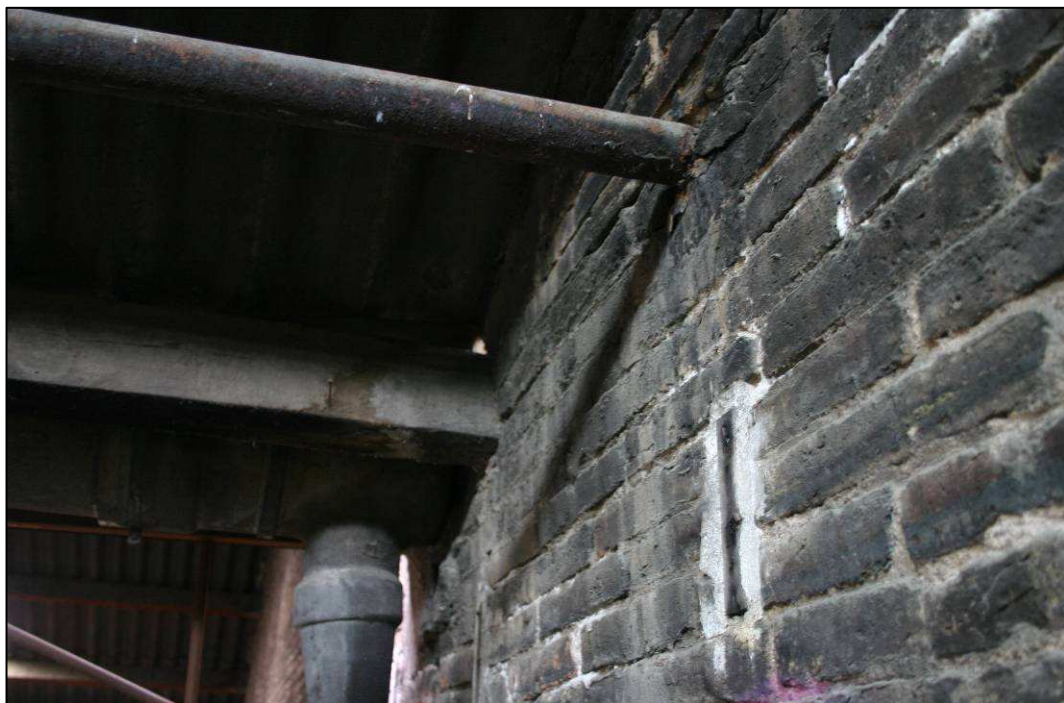
5.2 Fotografies i planimetria

LÀMINA 1

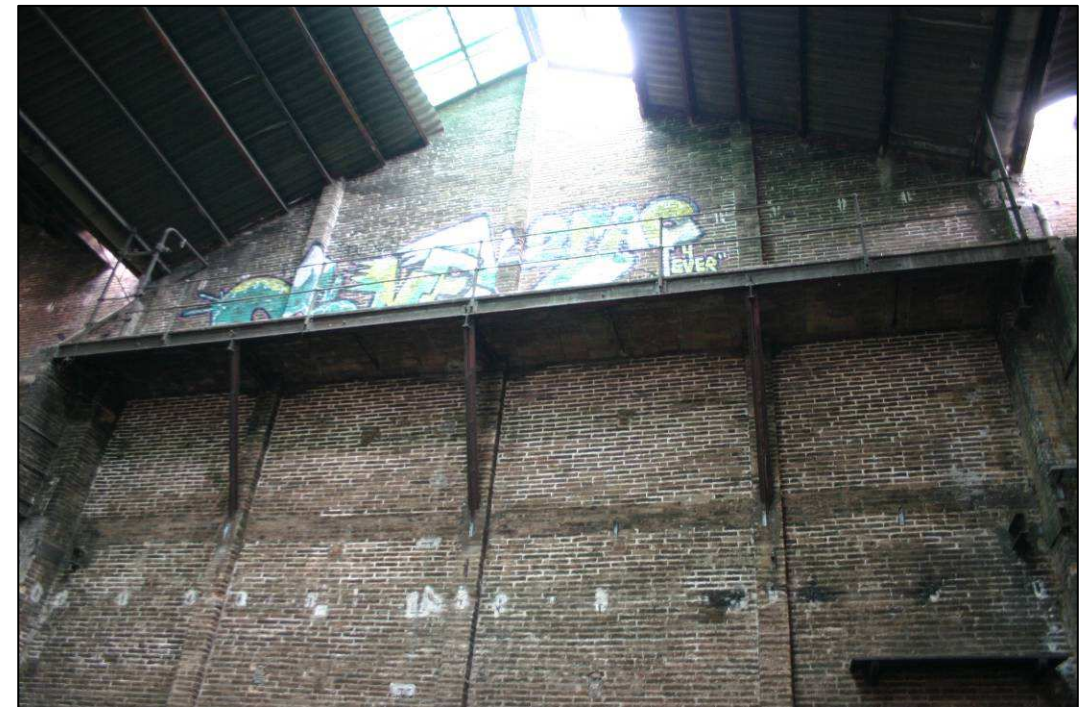
Interior de la nau est en direcció nord-sud (esquerra) i detall dels revoltons de les naus laterals amb indicis de cremació (dreta).

LÀMINA 2

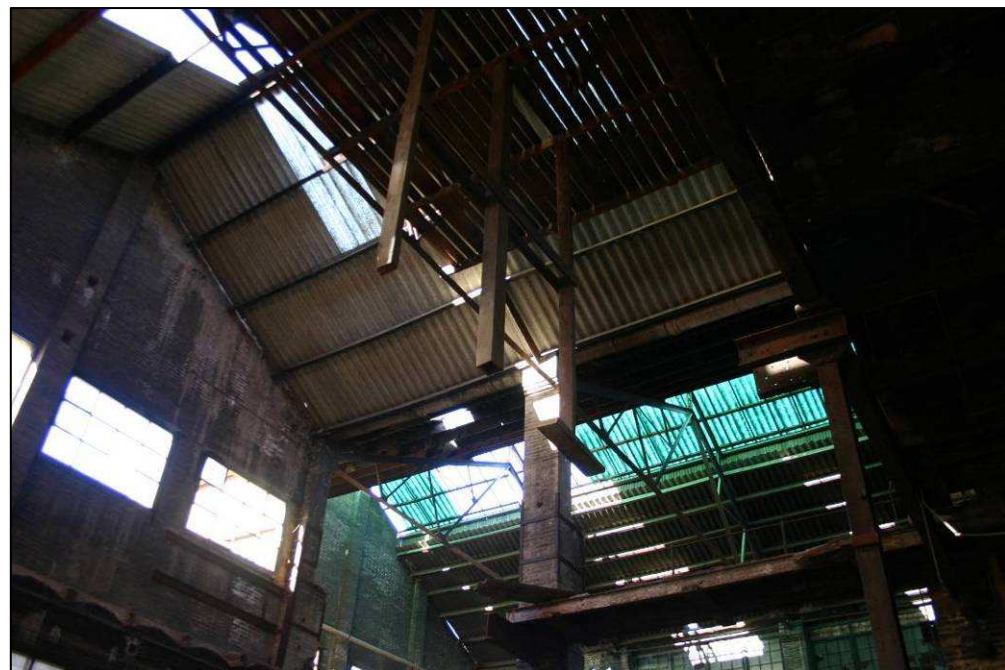
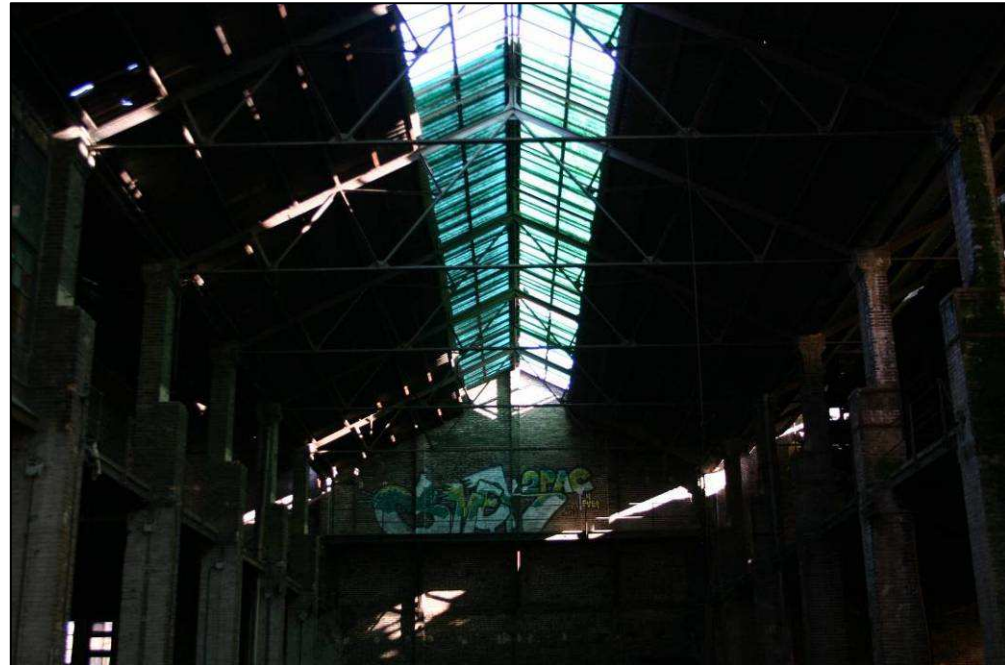
Sistema de coberta de la nau lateral i de la biga d'acer encastada a la façana sud.

LÀMINA 3

Vistes del pont adossat al mur de tancament i de la nau central (de sud a nord).

LÀMINA 4

Sistema de coberta de la nau central (esquerra) i detall del pilar d'obra de secció variable de la nau lateral est (dreta).

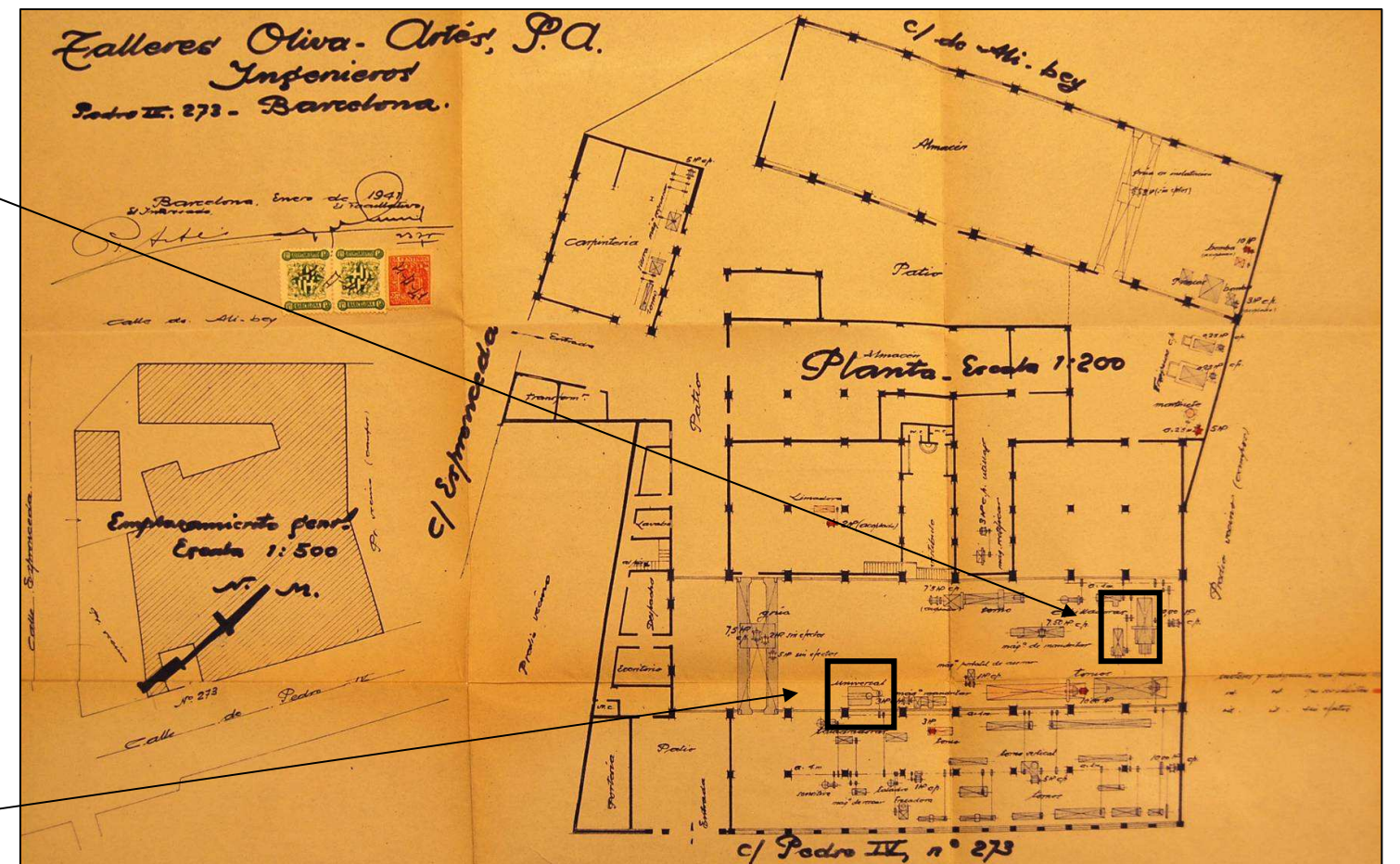
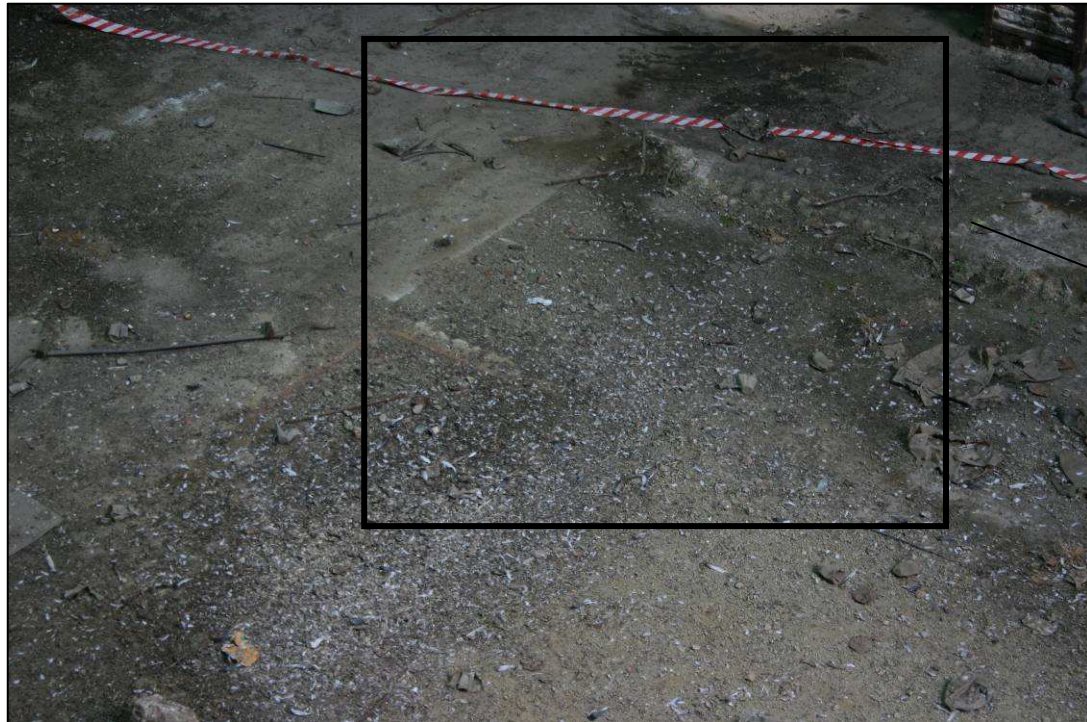
LÀNMINA 5

Mur oest de la nau lateral (sud-oest i nord-oest).

LÀMINA 6

Cavitat per a maquinària (nau central: nord-oest i sud-est i emplaçament d'aquestes.

LÀMINA 7

Marques d'anclatges d'una màquina de la planta pis de la nau oest.

LÀMINA 8

Rails de la nau oest (~1941).

LÀMINA 9

Planta pis de la nau lateral est i vista general de les lleixes de magatzematge.

LÀMINA 10

Planta pis de la nau lateral est: vista de les prestatgeries amb els motlles de fusta per a la fabricació de maquinària.

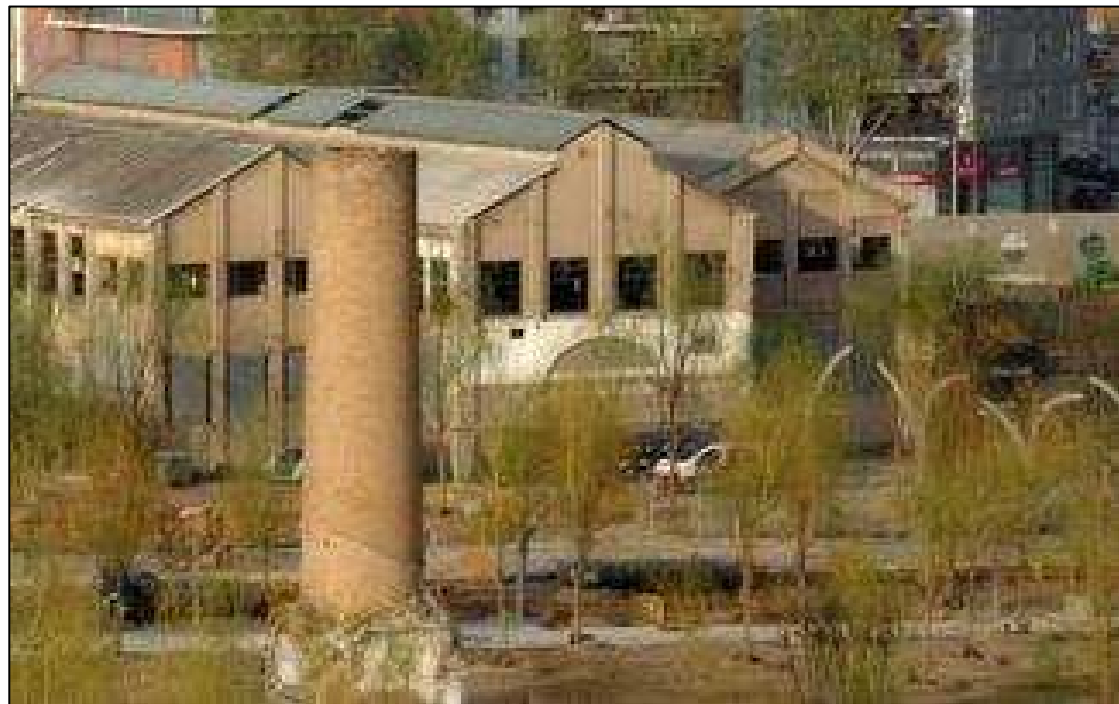
LÀMINA 11

Planta pis de la nau oest: interior despatxos.

LÀMINA 12

Façanes dels carrers Pere IV i Espronceda.

LÀMINA 13

Vista de les finestres (sud-est i oest planta pis).

LÀMINA 14

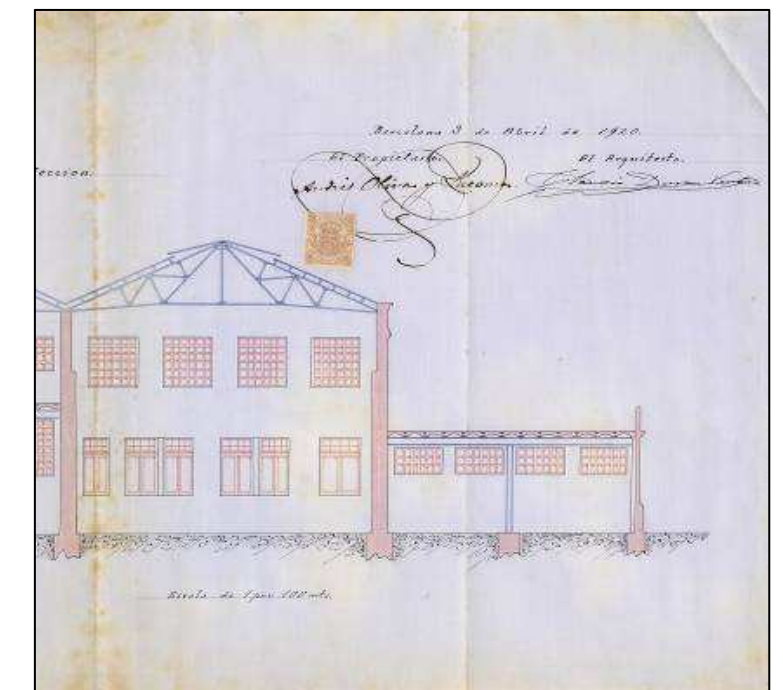
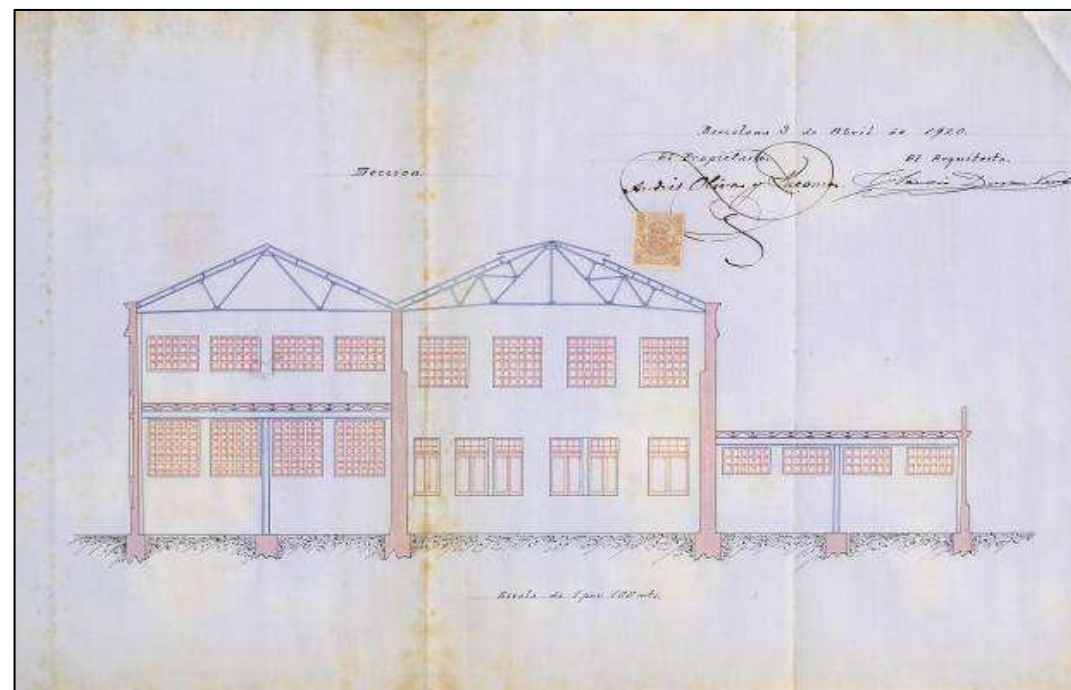
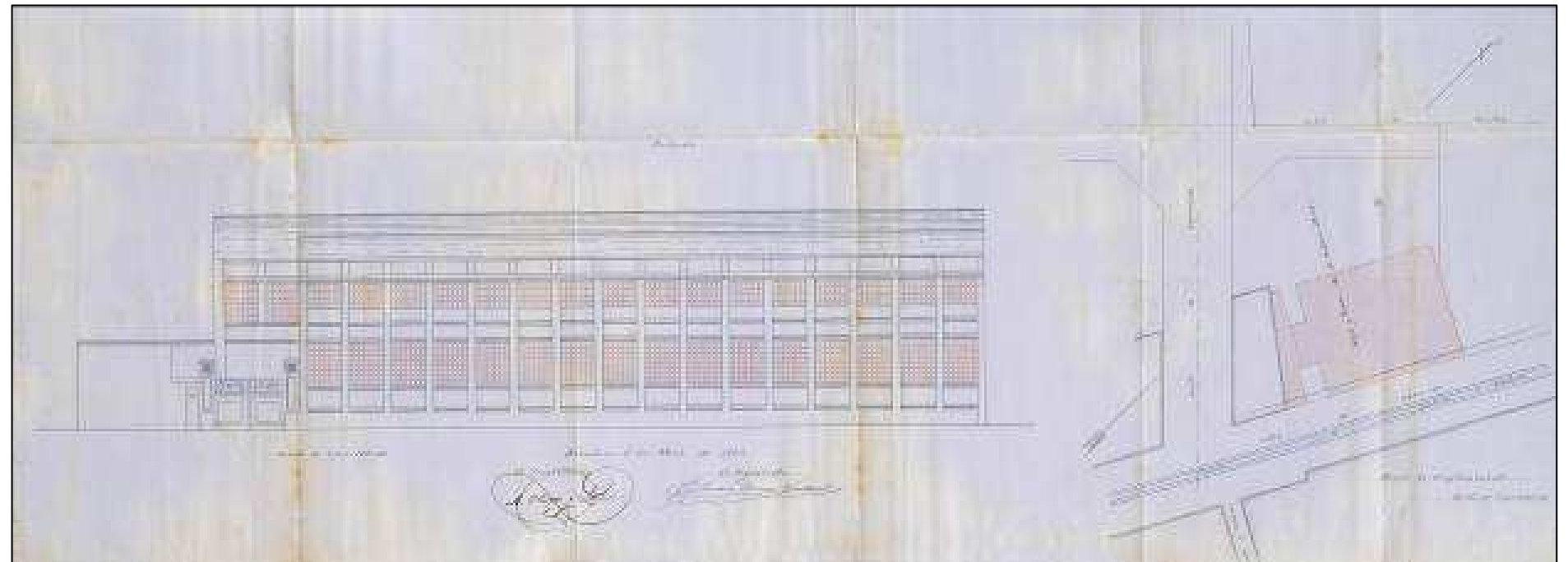

Accés principal des del carrer Espronceda (vistes exterior i interior).

LÀMINA 15

1920 PROYECTO DE NAVE INDUSTRIAL ANDRÉS OLIVA. YERNO E HIJO (PLÀNOL DE FAÇANA I EMPLAÇAMENT; ALÇAT I SECCIONS).

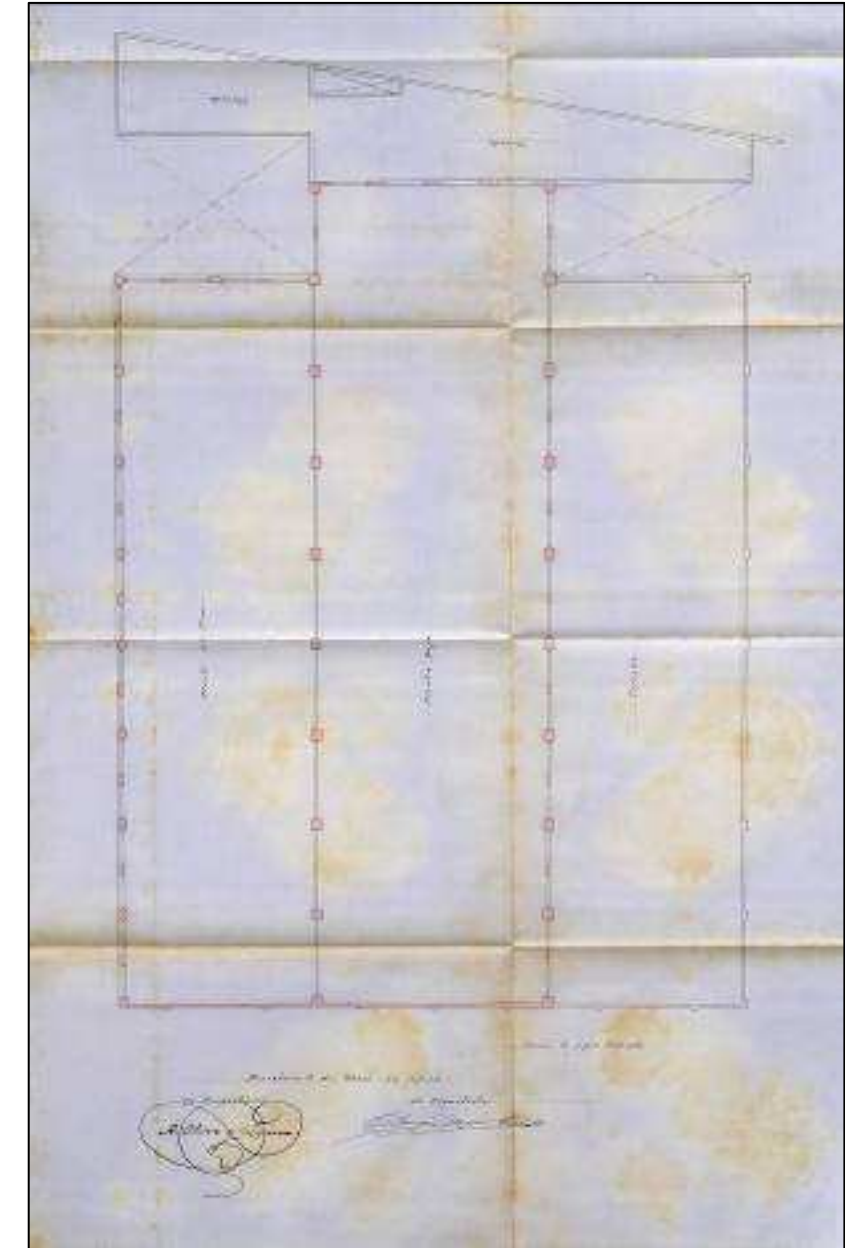
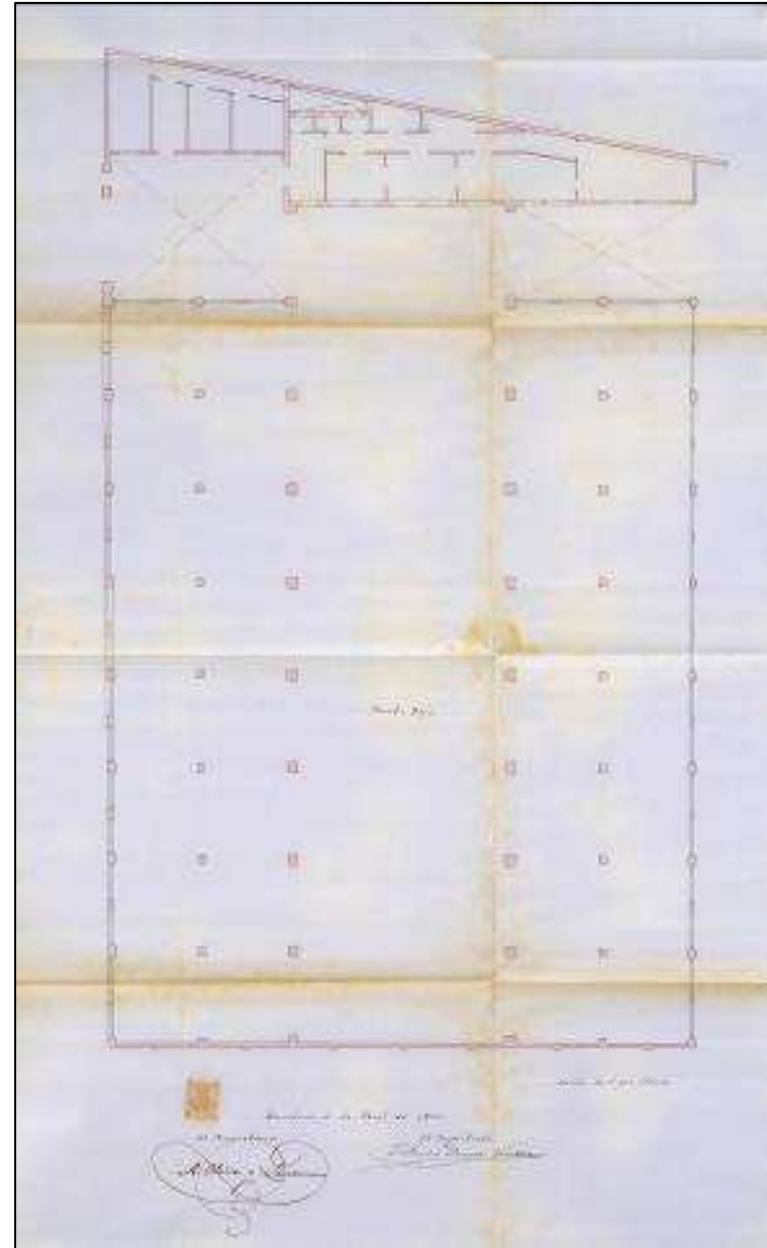
Autor: Claudi Duran i Ventosa. Font: AMAB: Exp. 20877 (1920).

LÀMINA 16

1920 PLÀNOL DE LA PLANTA BAIXA I PLANTA PIS.

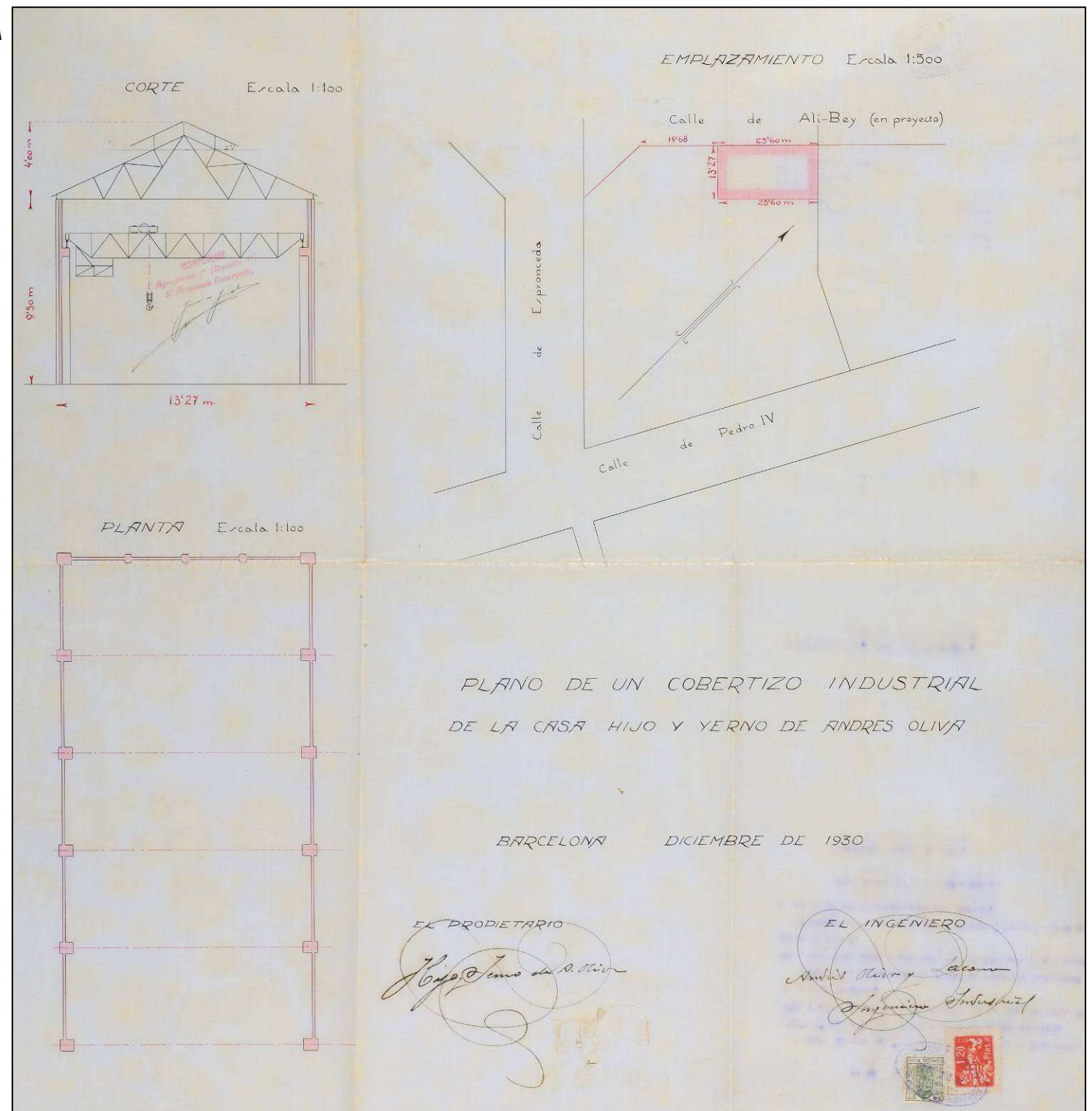
Autor: Claudi Duran i Ventosa. Font: AMAB: Exp. 20877 (1920).

LÀMINA 17

1930 PLANO DE UN CUBIERTO INDUSTRIAL DE LA CASA HIJO Y YERNO DE ANDRÉS OLIVA
(PLÀNOL DE LA SECCIÓ, EMPLAÇAMENT I PLANTA).

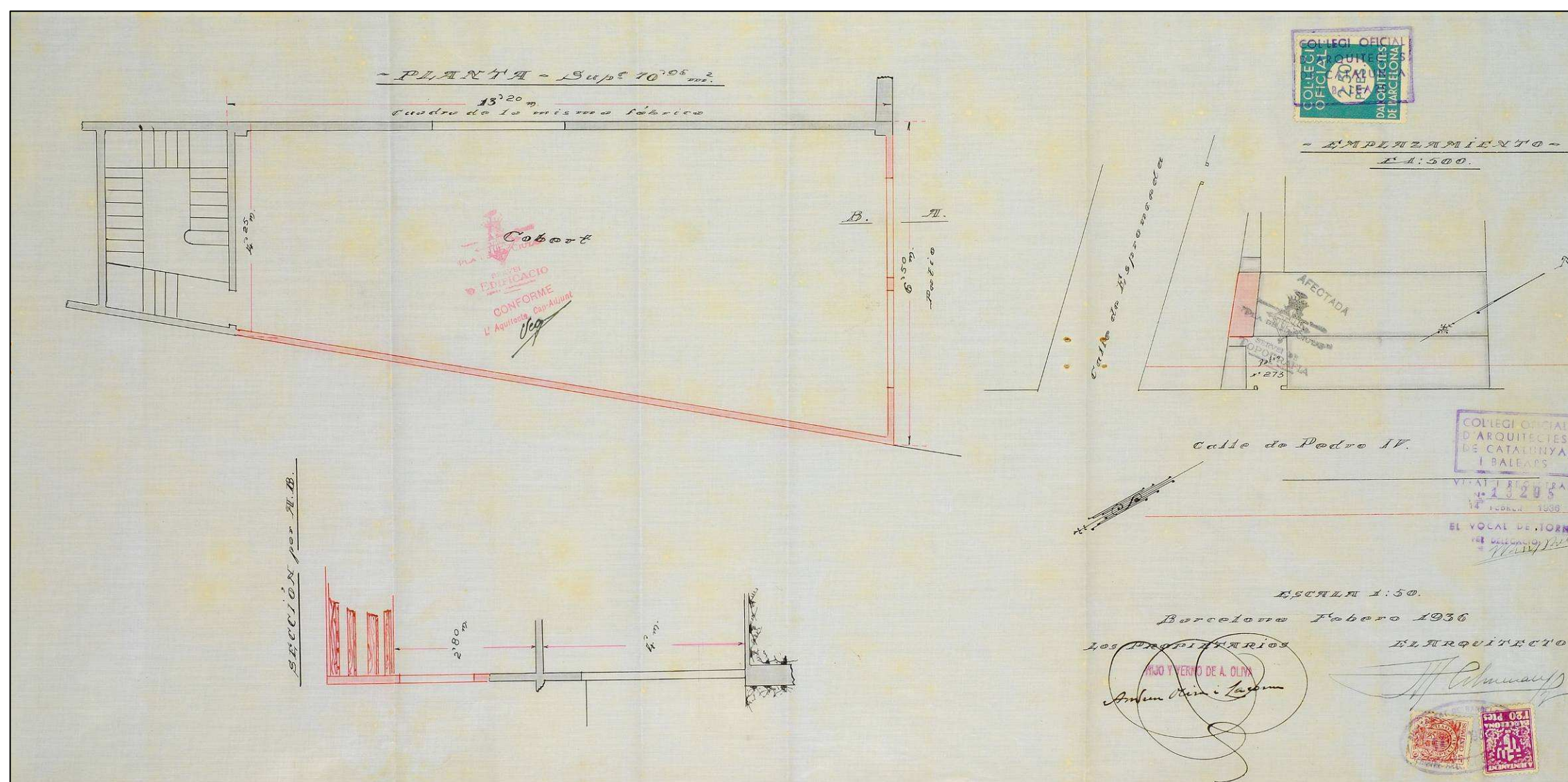
Autor: Andrés Oliva Lacoma. Font: AMAB. Exp. 48427 (1930). Escala: 1:100; 1:500.

LÀMINA 18

1936 PLÀNOL DE REFORMA: ADHESIÓ D'UNA PLANTA PIS A L'EDIFICI DE LA PORTERIA
(PLANTA, EMPLAÇAMEN I ALÇAT).

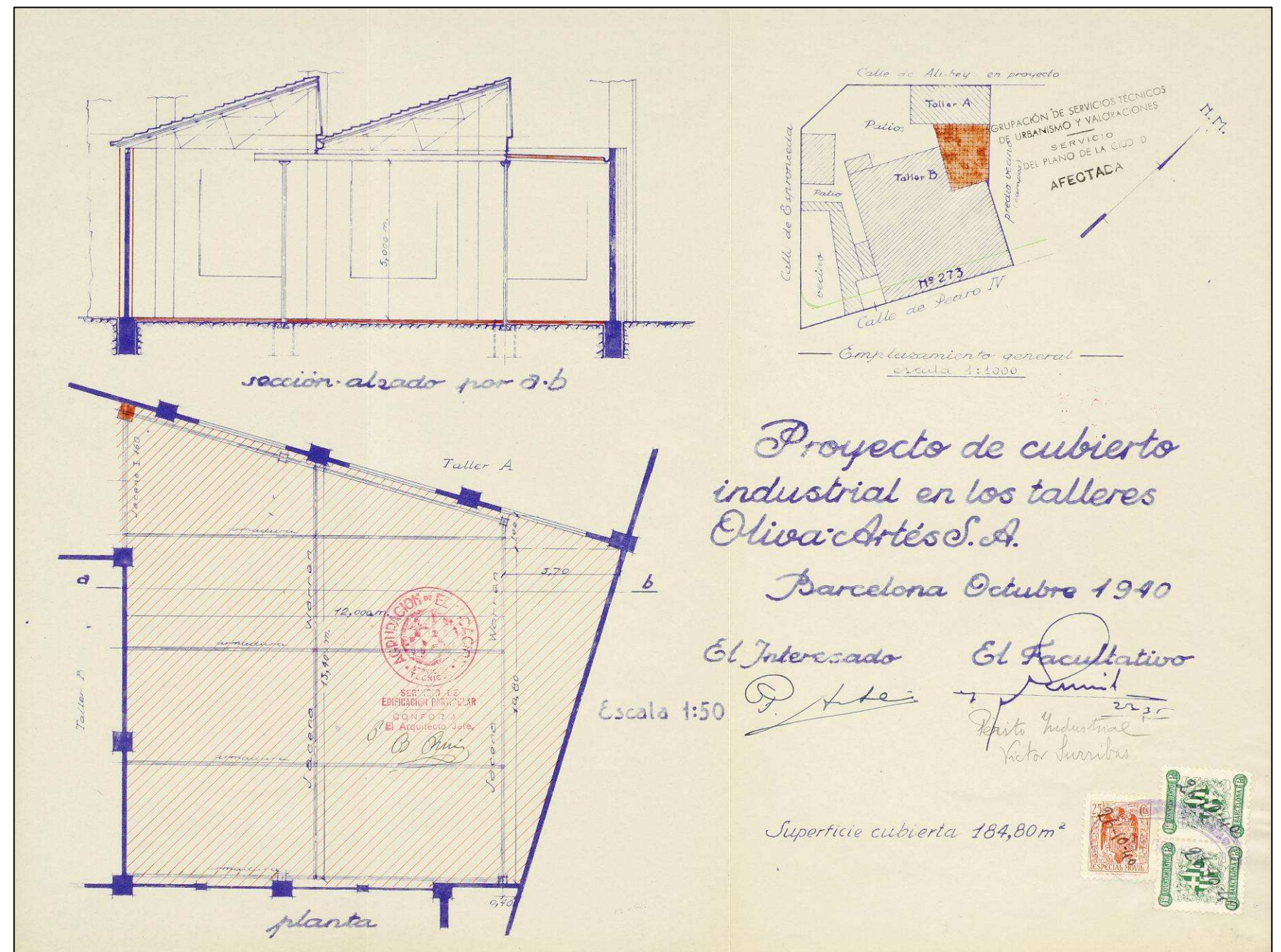
Autor: M. Colmenares. Font: AMAB: Exp. 63156 (1936). Escala: 1:500; 1:50.

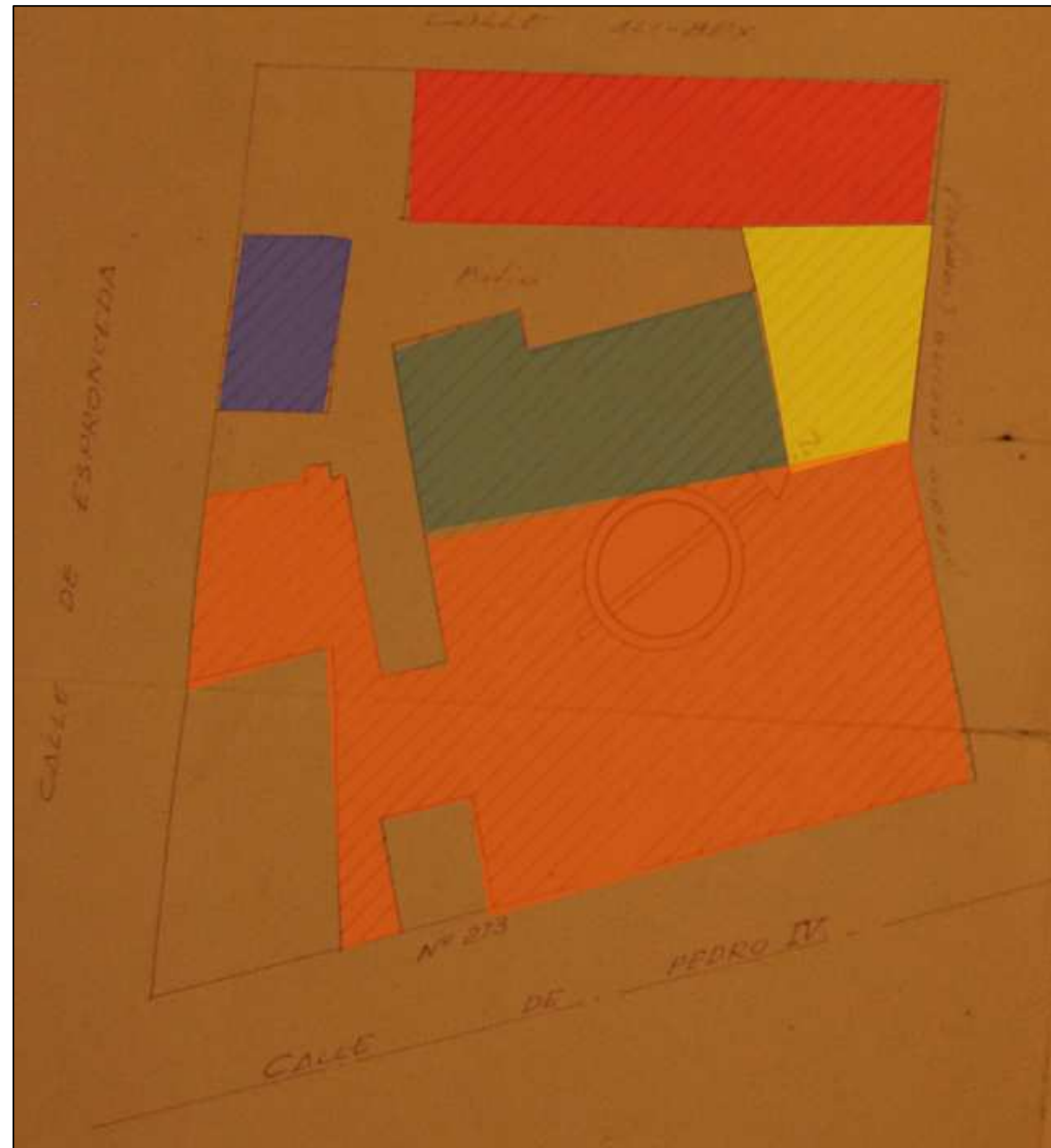
LÀMINA 19

1940 PROYECTO DE CUBIERTO INDUSTRIAL EN LOS TALLERES OLIVA ARTÉS S.A. (PLÀNOL DE LES SECCIONS; EMPLAÇAMENT I PLANTA).

Autor: Antonio Surribas. Font: AMAB: 4116 (1940). Escala: 1:50.

LÀMINA 20

Fases edificatòries:

- 1920
- ~1923-1929
- 1930
- ~1930-1935
- 1940

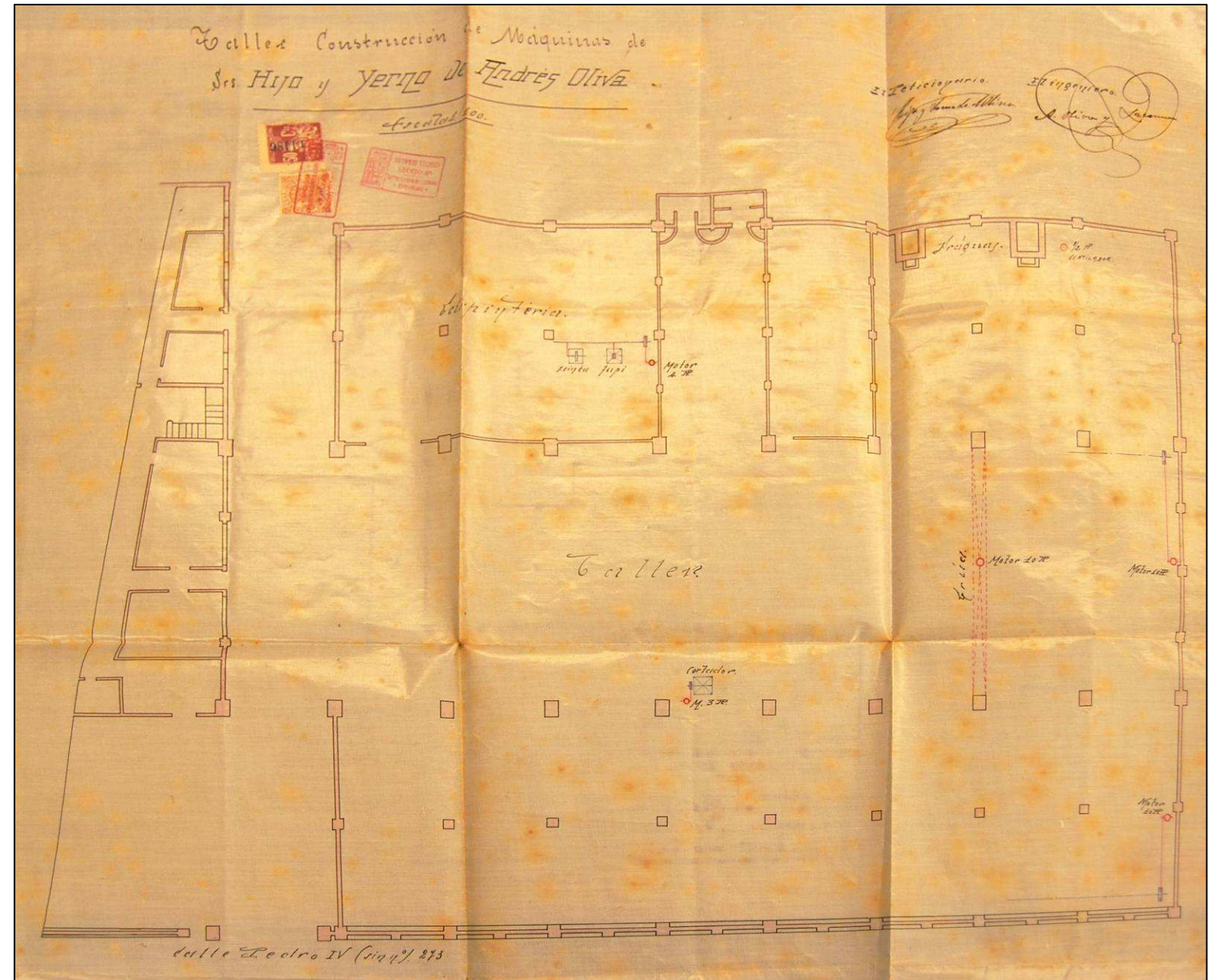
Fases constructives del conjunt arquitectònic del Taller Oliva Artés (obres majors).

LÀMINA 21

1923 TALLER DE CONSTRUCCIÓN DE MÁQUINAS DE SU HIJO Y YERNO DE ANDRÉS OLIVA (INSTAL·LACIÓ DE MAQUINÀRIA).

Autor: Andrés Oliva Lacoma. **Font:** AMDSM. **Antecedents número** 31715. **Escala:**1:500

Instal·lació de 6 electromotors (de 10, 4, 3 i 0,5 cavalls) i dos forns adossats al mur de la nau oest (la fusteria estava emplaçada als 3 primers trams). D'altra banda, ja s'havien construït diferents edificacions al davant l'accés principal del taller.

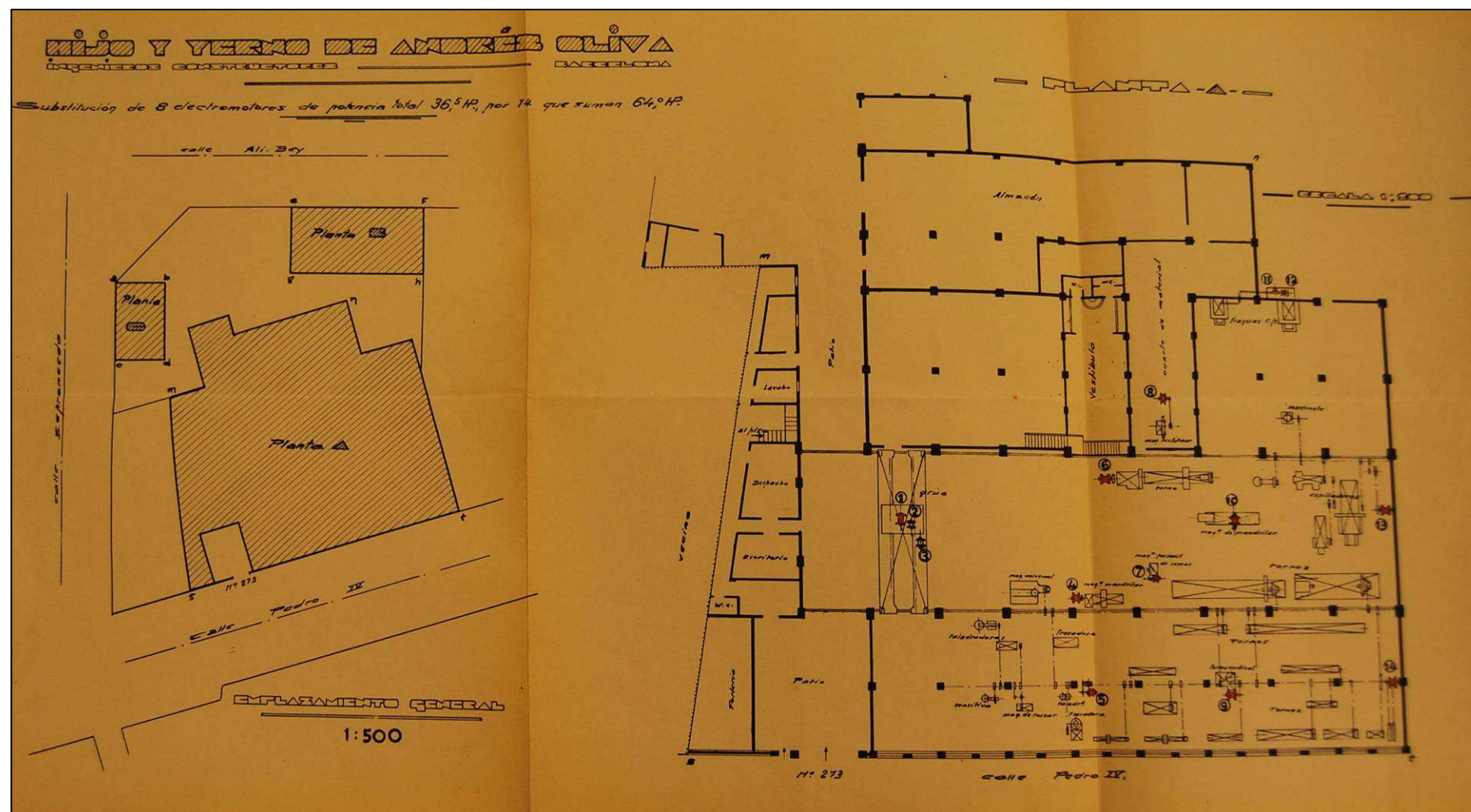
LÀMINA 22

1935 HIJO Y YERNO DE ANDRÉS OLIVA INGENIEROS INDUSTRIALES DE BARCELONA (INSTAL·LACIÓ DE MAQUINÀRIA).

Autor: Andrés Oliva Lacoma. Font: AMDSM. Antecedents número 31715. Escala: 1.200, 1:500

Substitució dels 8 motors instal·lats l'any 1923 i afegiment de 6 més (sumant un total de 14 motors). D'acord amb aquest plànol, es pot comprovar:

- 1) Annexió d'un magatzem al mur oest del taller. Això va significar una remodelació espacial a nivell de planta (el 3 i 4 tram es van convertir en vestíbul, per una banda, i entrada de materials, per l'altra).
- 2) Ampliació de la maquinària respecte el plànol de 1923. La major part d'aquestes màquines-eines estaven instal·lades a la nau central i lateral (est). Malgrat això, encara s'hi mantenen els dos forns i el martinet.
- 3) Concreció de la funcionalitat espacial. Els despatxos, l'estudi, la fusteria etc., estaven fora de l'àmbit del taller.

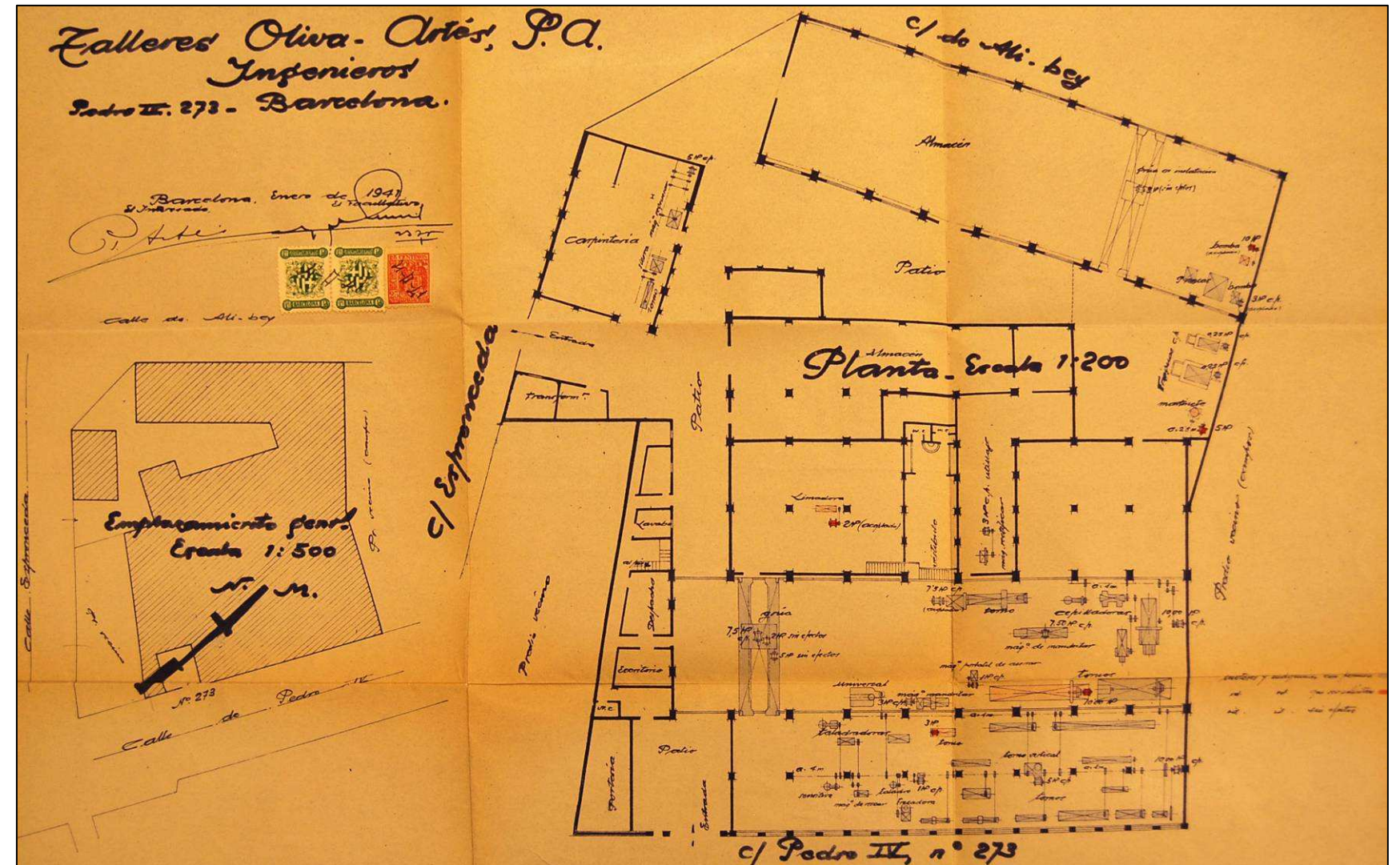

LÀMINA 23

1941 TALLERES OLIVA ARTÉS S.A. INGENIEROS DE BARCELONA (INSTAL·LACIÓ DE MAQUINÀRIA).

**Autor: Andrés Oliva Lacoma. Font: AM DSM. Antecedents número 31715. Escala:1:200;
1.500**

Aquest plànol fa referència a la instal·lació de cinc motors. No hi ha constatació de nous anclatges. Tanmateix, els forns de cocció s'havien disposat en un nou habitacle adossat entre els murs est del magatzem del carrer Marroc i oest del taller objecte d'estudi. Per això, l'any 1940 Andreu Oliva Lacoma sol·licità permís per edificar-hi un cobert (segons projecte d'Antonio Surribas). Probablement, fou aquell any quan arrencaren els rails de la nau oest.

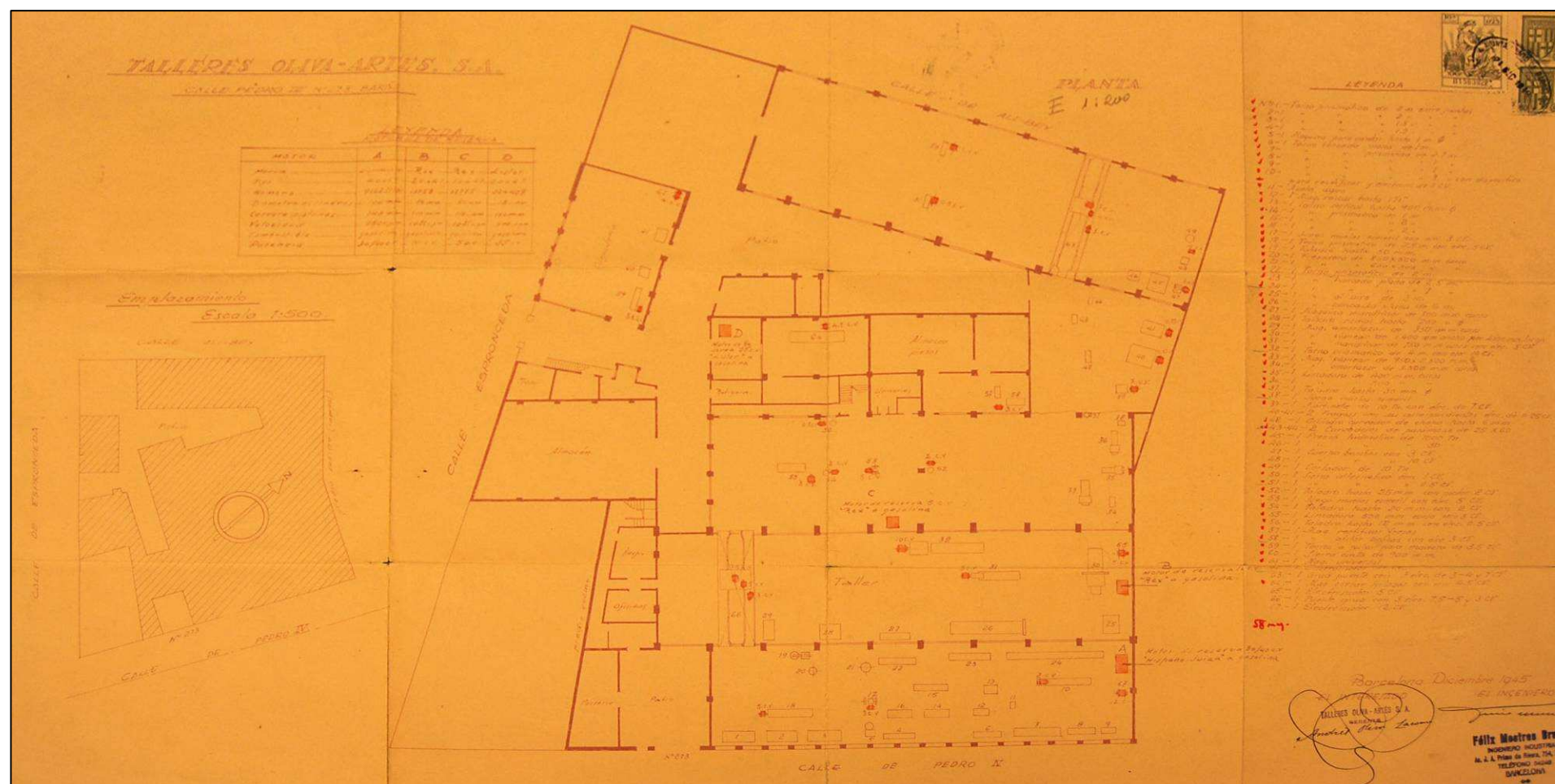
LÀMINA 24

1945 TALLERES OLIVA ARTÉS S.A. INGENIEROS DE BARCELONA
(INSTAL·LACIÓ DE MAQUINÀRIA).

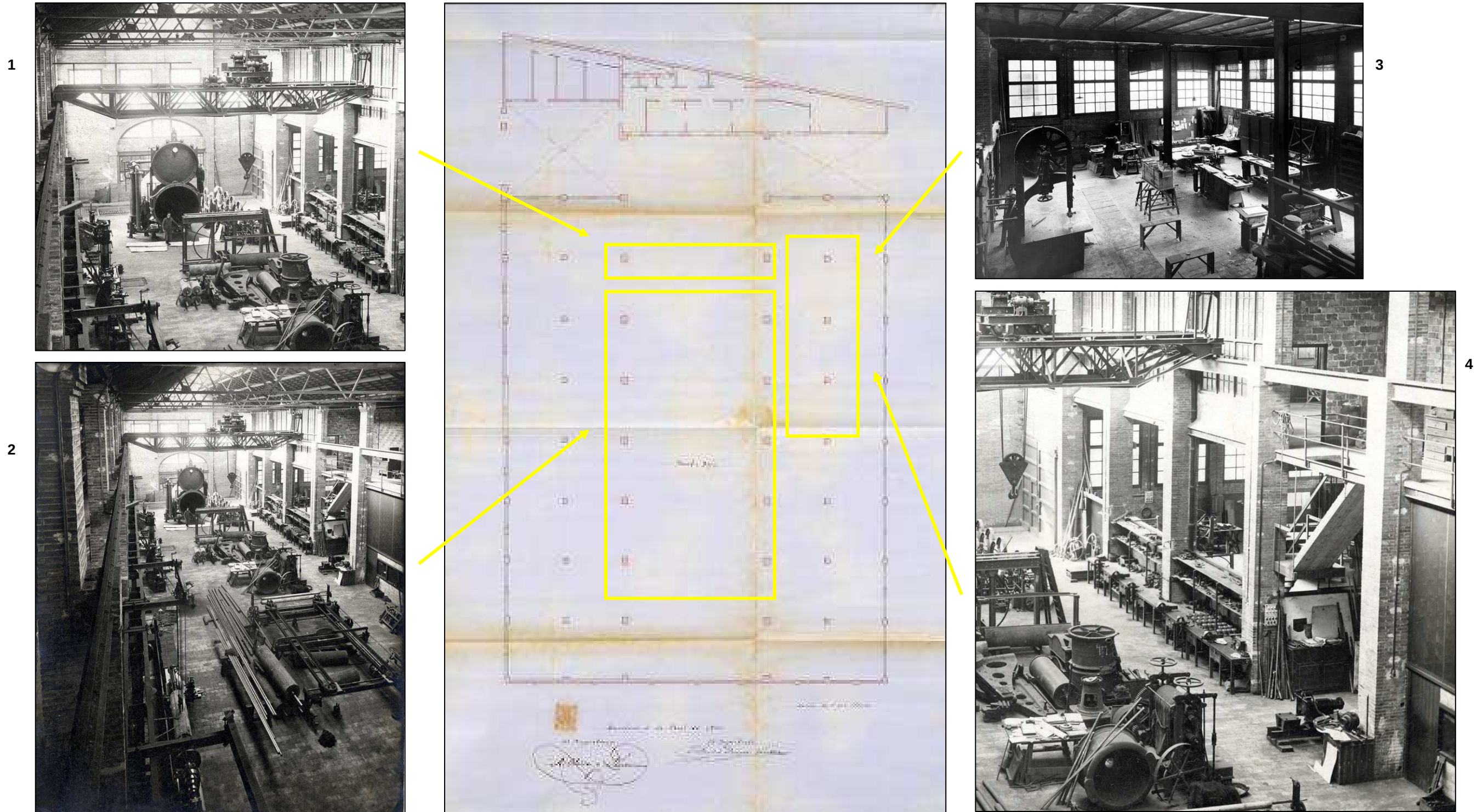
Autor: Andrés Oliva Lacoma. Font: AMDSM. Antecedents número 31715.

Escala:1:200

Instal·lació de 29 motors (121 cavall) per tal de millorar el rendiment de la maquinària. Reestructuració espacial del magatzem annex i nova disposició de les màquines-eines. A més a més, queda palès la construcció d'un nou magatzem a les immediacions del carrer Espronceda.

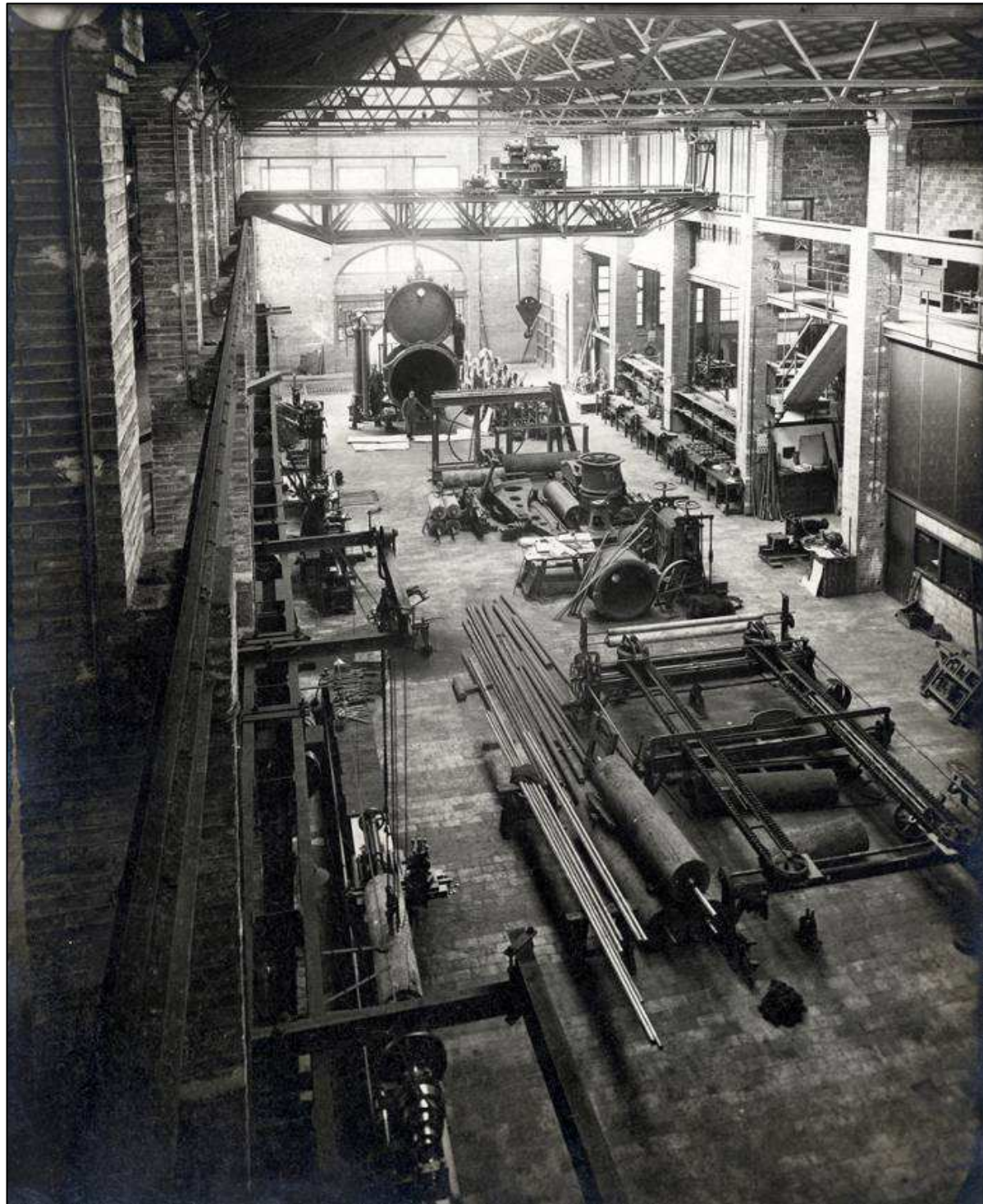

LÀMINA 25

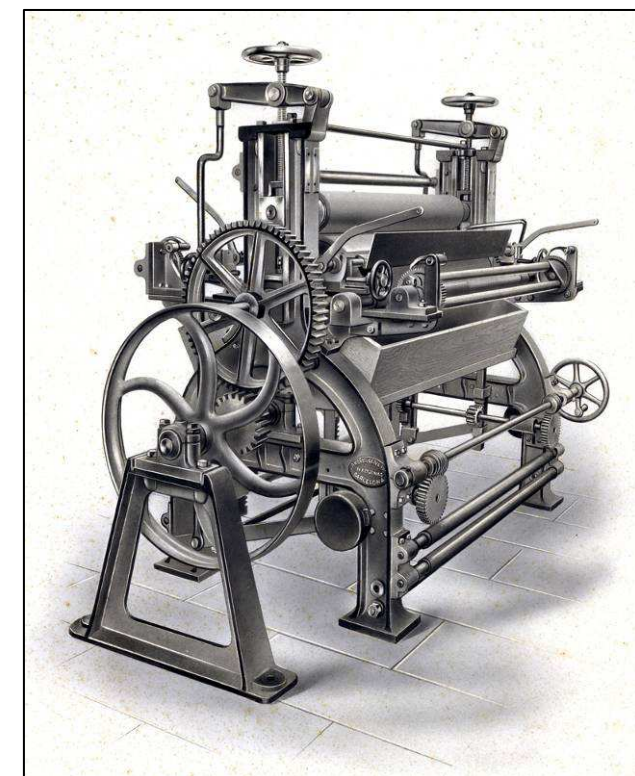
Reconstrucció espacial de l'antic Taller Oliva Artés: 1) vista del pont grua de la nau central (AHPN: reg. 8021); 2) visió general de la nau central (AHPN: reg. 8021); 3 i 4) fusteria de la planta baixa de la nau oest (AHPN: reg. 8022) i perspectiva general en direcció sud-oest (AHPN: reg. 8021).

LÀMINA 26

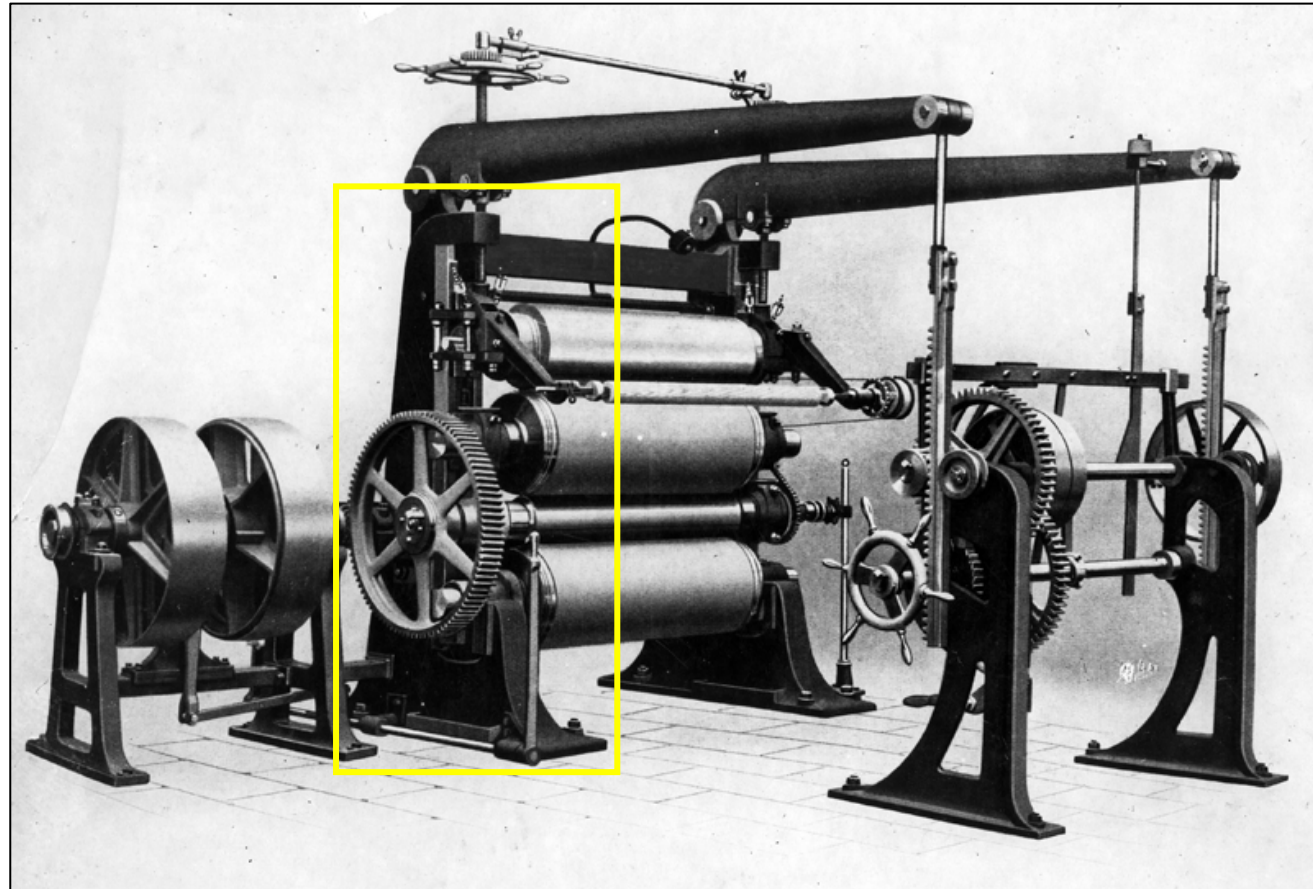
Perspectiva general de la nau central (AHPN: reg.. 8021)

LÀMINA 27

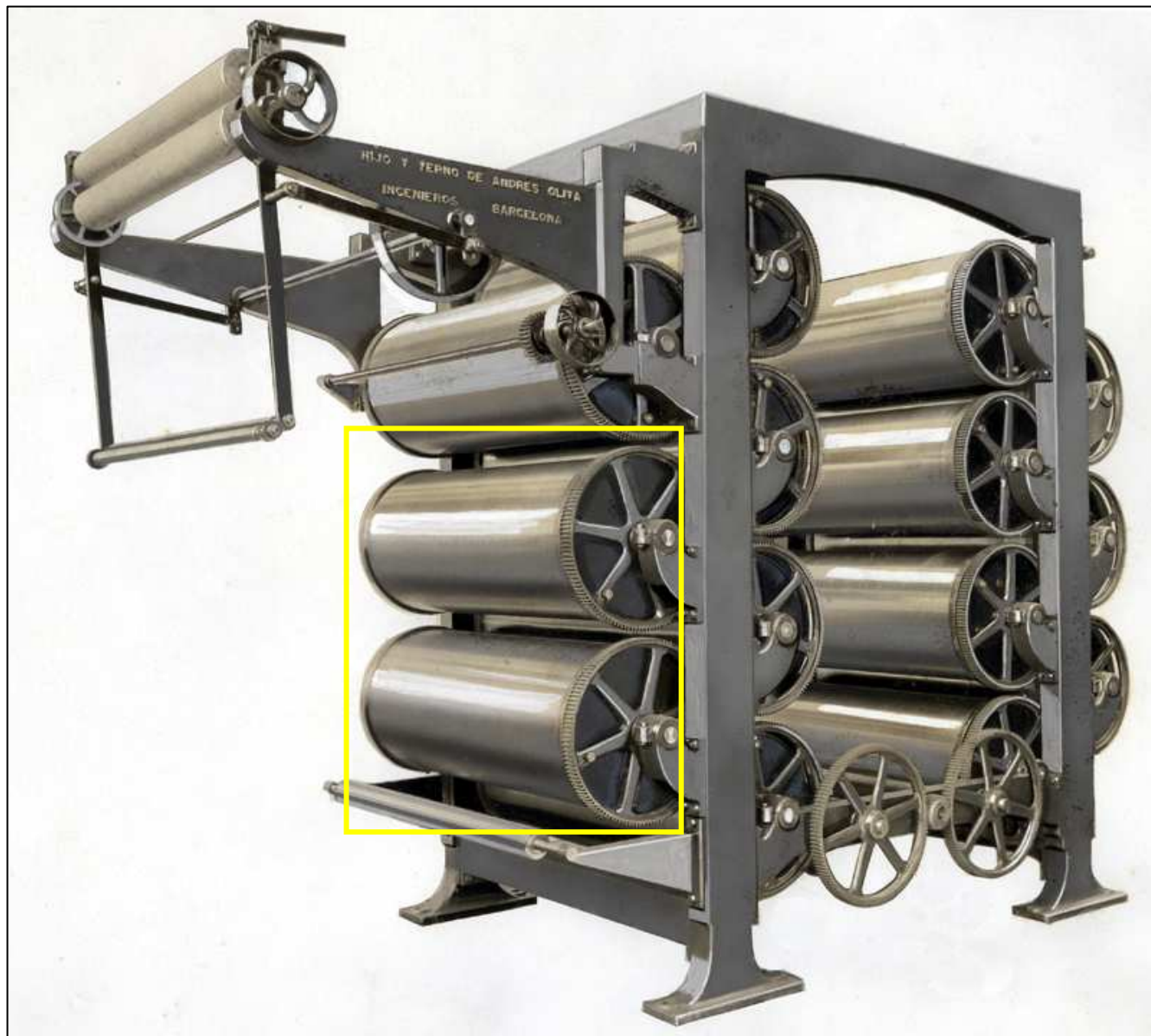
Tipus de maquinària que fabricava la firma Oliva Artés: Remenadors (AHPN: reg. 3541) i màquina d'escórrer (AHPN: reg. 3543).

LÀMINA 28

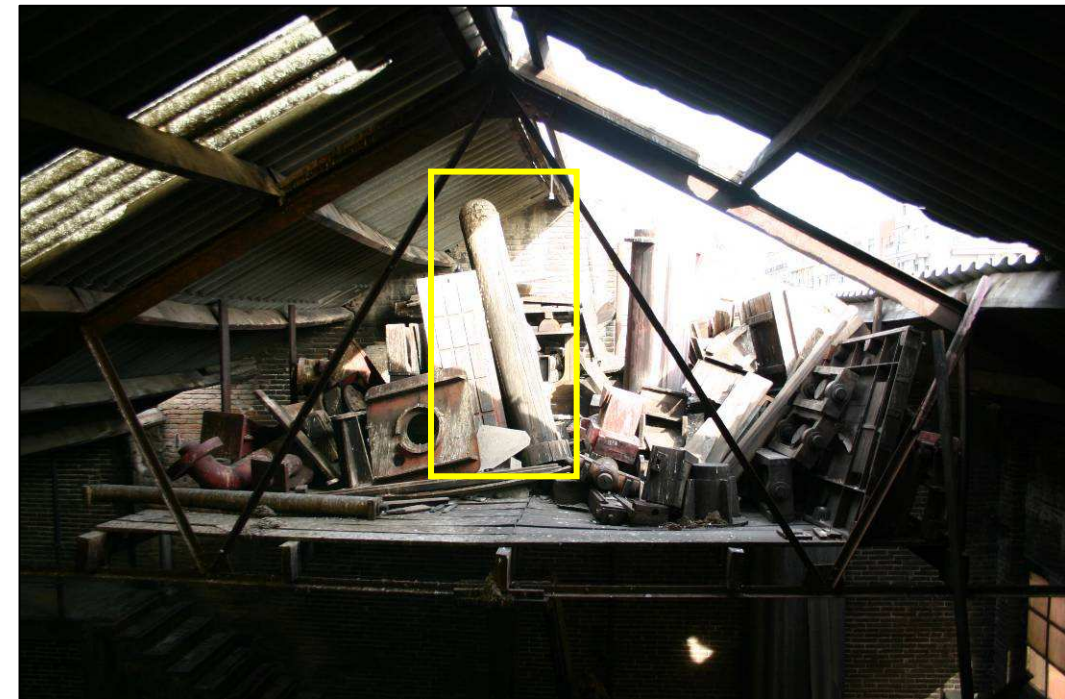

Identificació de les peces-motlles espargides per la planta pis de la nau est: Calandra per a cilindrar teixits (AHPN: reg. 3536).

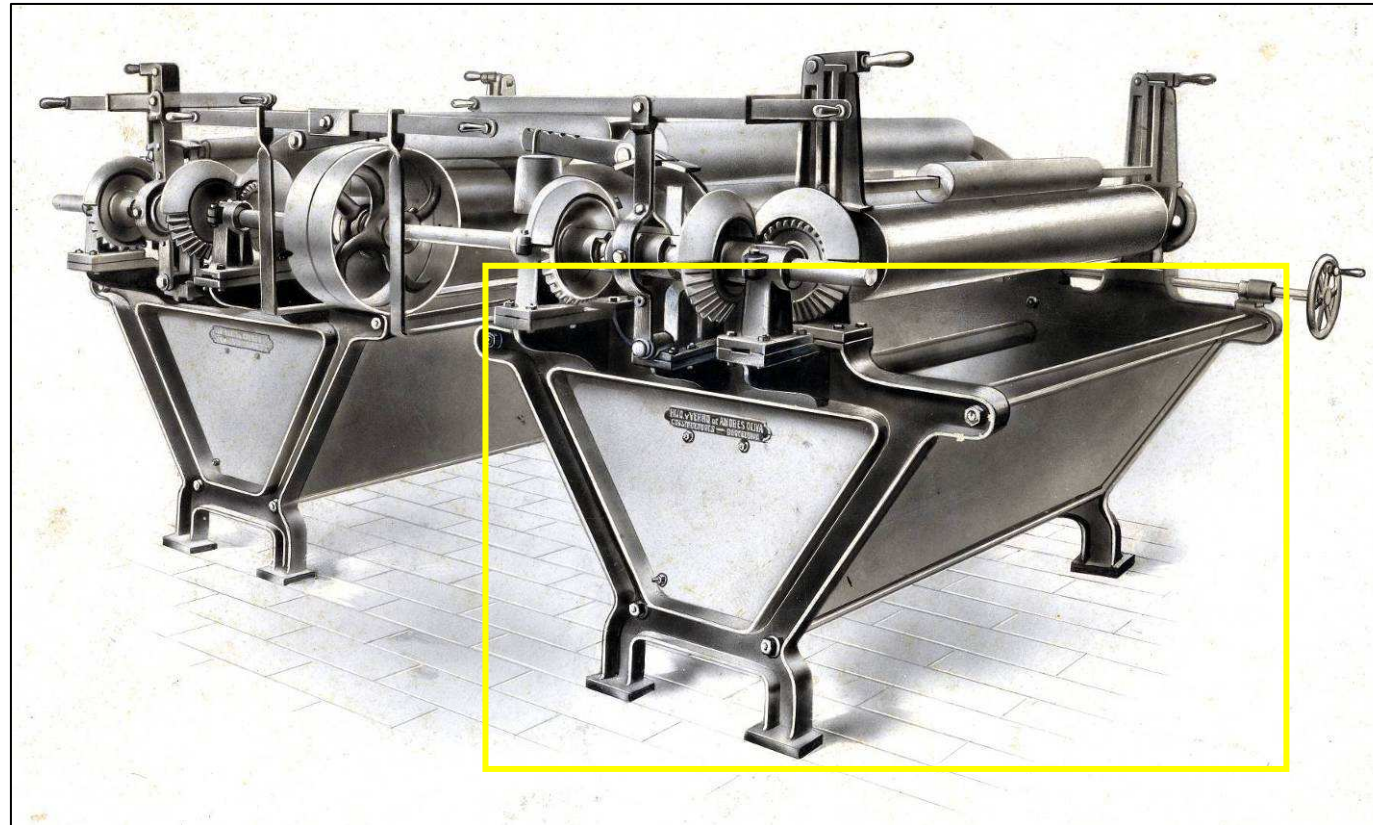
LÀMINA 29

Identificació de les peces-motlles espargides per la planta pis de la nau est: màquina d'assecar teixits (AHPN: reg. 3539).

LÀMINA 30

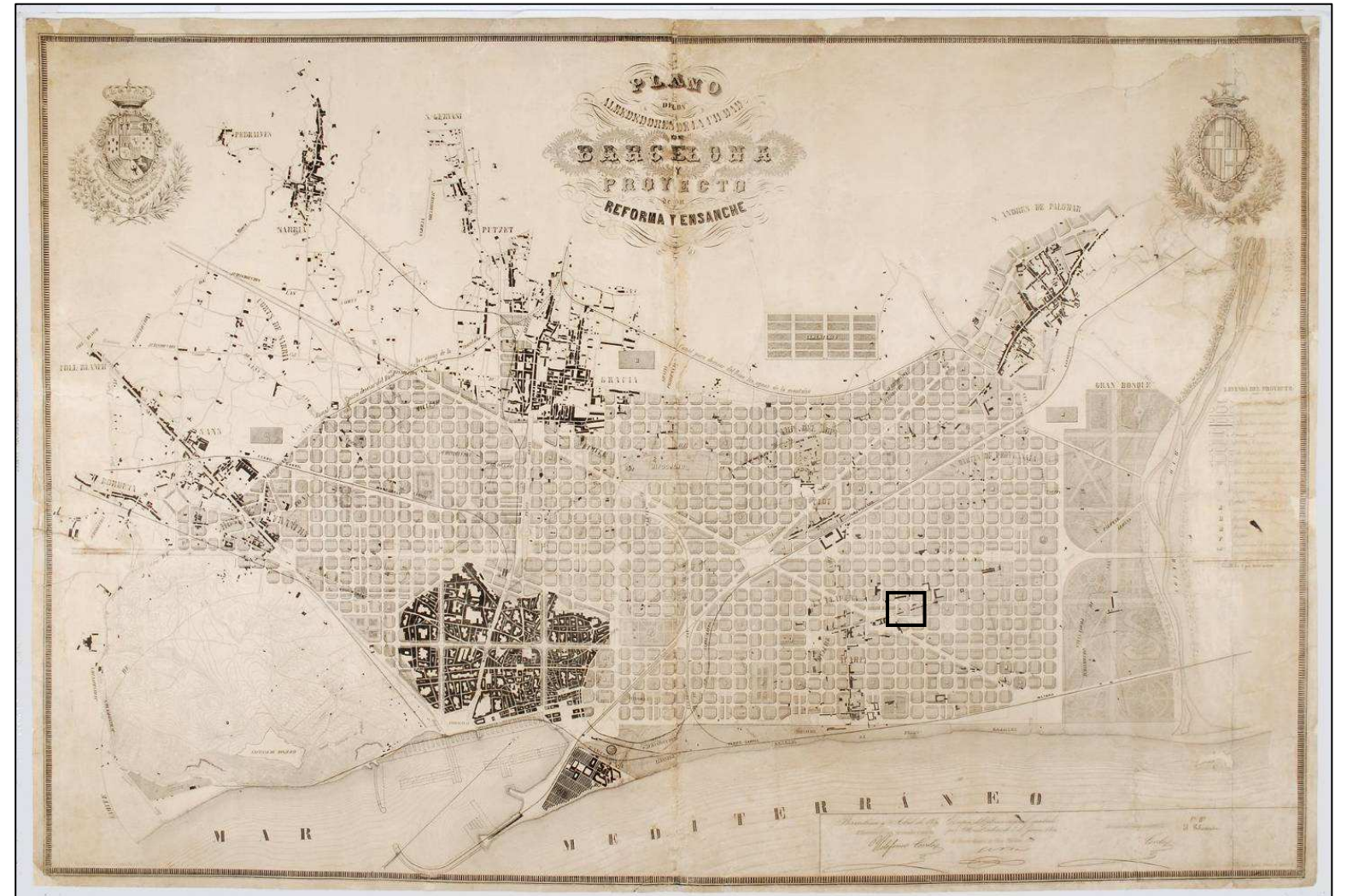
Identificació de les peces-motlles espargides per la planta pis de la nau est: màquina per a tenyir el teixit (AHPN: reg. 3542).

LAMÍNA 31

1859 PLANO DE LOS ALREDEDORES DE LA CIUDAD DE BARCELONA Y PROYECTO DE REFORMA Y ENSANCHE.

Autor: Ildefons Cerdà. Font: AHCB: 709 (1859). Escala 1: 10.000.

La proposta d'eixample de Cerdà anava més enllà del seu estricte marc jurisdiccional, incloent els pobles del pla, entre ells el de Sant Martí de Provençals, amb la implementació de la retícula cerdiana en el pla de la llacuna. La proposta de Cerdà no contemplava el manteniment dels traçats de vies preexistents, edificacions aïllades, nuclis urbanitzats, torrents, sèquies i vies fèrries, que quedaven fora de l'ortogonalitat del projecte.

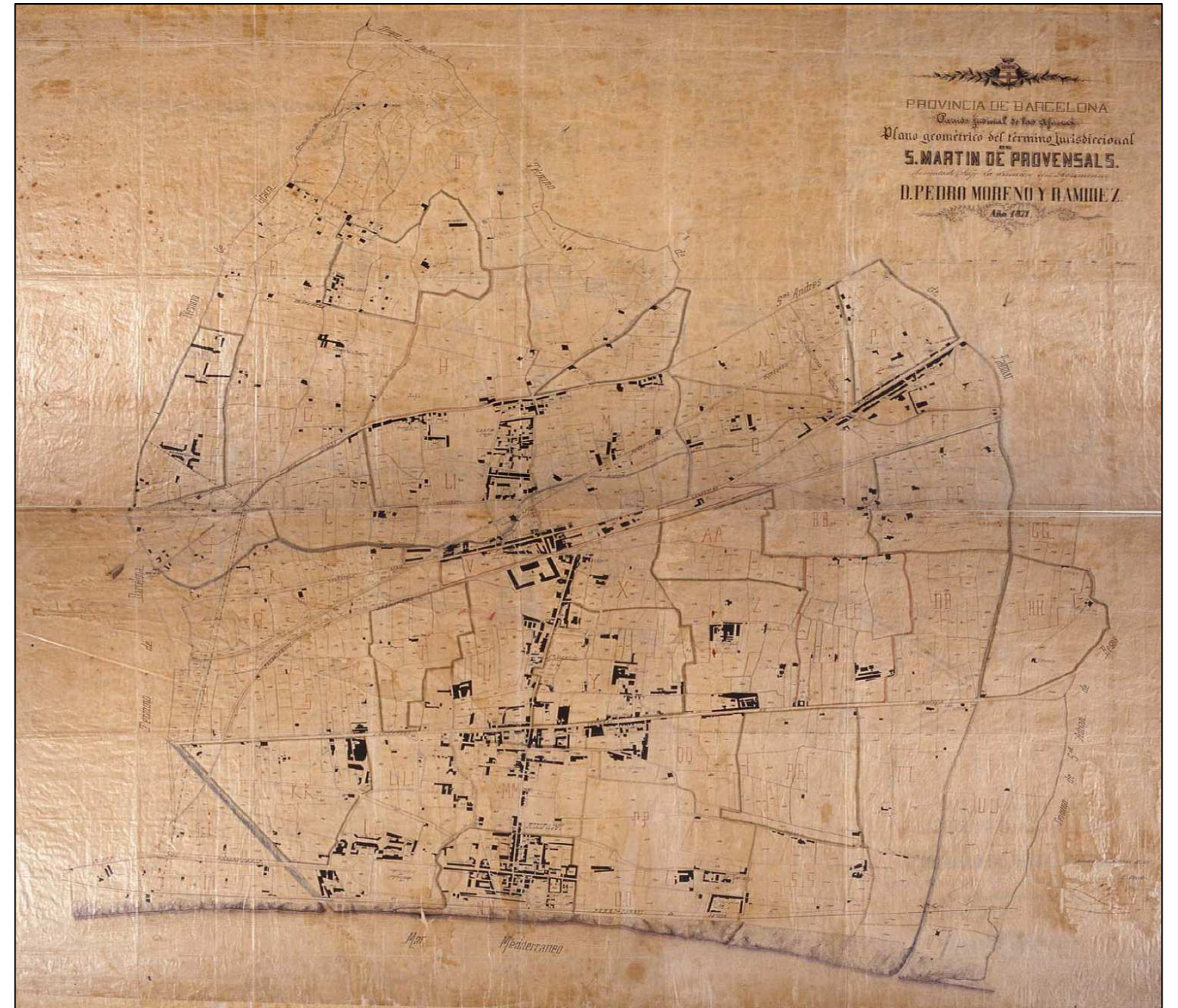

LÀMINA 32

1871 PLANO GEOMÉTRICO DEL TÉRMINO JURISDICCIONAL DE S. MARTÍN DE PROVENSALS.

Autor: Pedro Moreno Martínez. **Font:** AMDSM. Parcel·lars al Pla de la Ciutat (1871); Reg. 183.
Escala: 1:5.000.

Destaca l'important creixement del nucli del Taulat –darrera el cementiri- i el barri de la Llacuna –recolzat en el camí del Clot –eix Sant Joan de Malta – Marià Aguiló- i de la carretera de Mataró amb la urbanització del nucli delimitat pels carrers Sertori, Recaredo i Lope de Vega (futur encreuament amb la Diagonal).

LÀMINA 33

1885 **PROYECTO GENERAL DE DESLINDE ENTRE LA POBLACIÓN INTERIOR Y SU ENSANCHE CON SUJECCIÓN AL NUEVO PLANO DE URBANIZACIÓN DE SAN MARTÍ DE PROVENÇALS.**

Autor: Pere Falqués i Urpí. **Font:** AMDSM. **Fons històric:** 6.1 Planejament i Gestió Urbanística (1820-1897); Reg. 35-36 (1887). **Escala** 1:5.000

A partir del projecte de la Diagonal prolongada segons la traça de Cerdà per Pere Falqués, l'any 1885, hom aprecia els canvis urbanístics de Sant Martí, que ja definia perfectament els nuclis de Sant Martí, Poblenou, La Sagrera, el Clot, Llacuna, etc

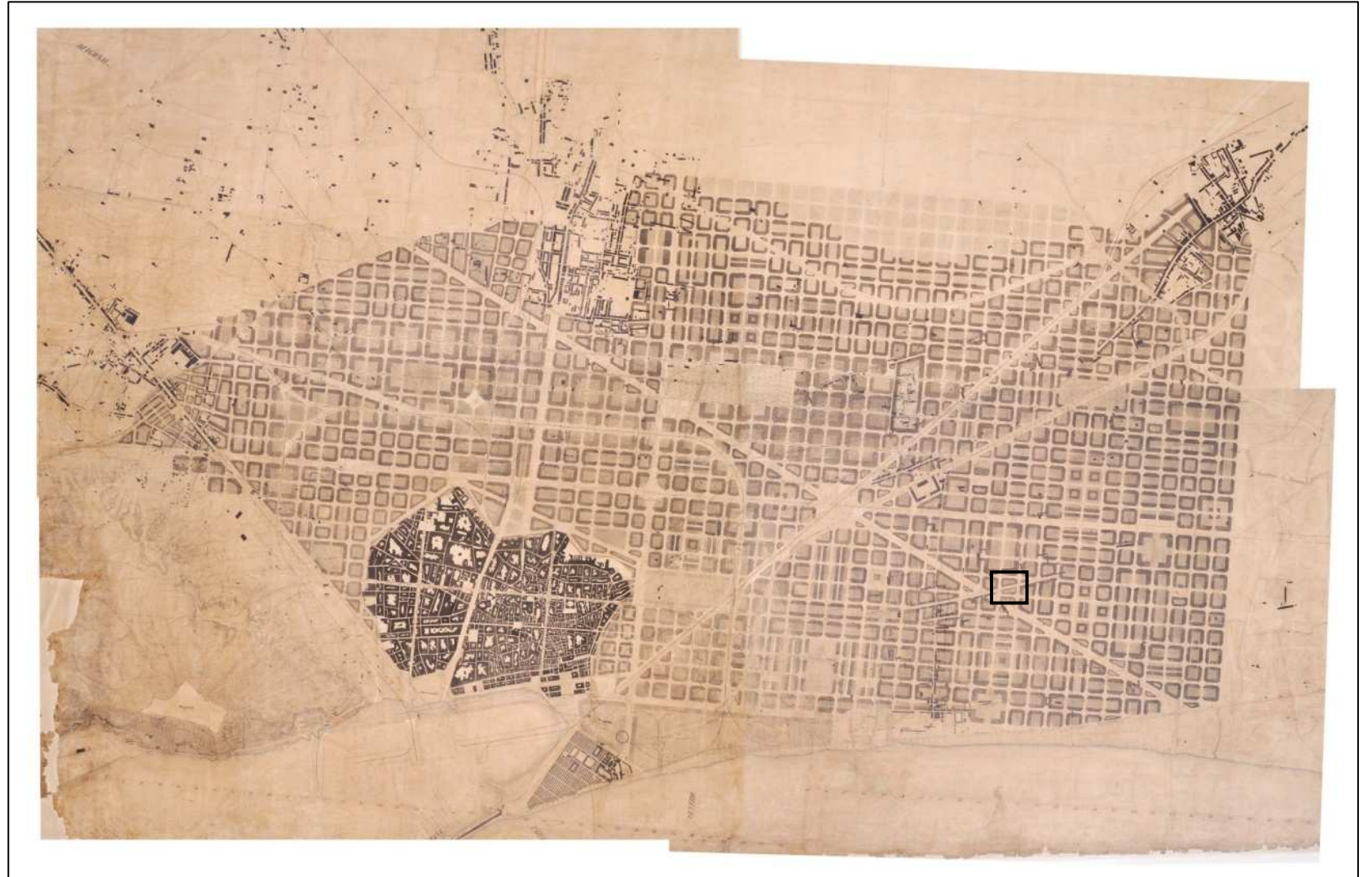

LÀMINA 34

1863 REPLANTEAMIENTO DEL ESANCHE DE BARCELONA.

Autor: Ildefons Cerdà Font: AHCB: Secció gràfics. Fons Cerdà: 11241. Escala 1:5.000.

L'any 1863 Cerdà revisa el seu pla i incorpora modificacions a la trama ortogonal engrandint algunes illes on es situarien les infraestructures necessàries per a les fàbriques, parcs, jardins i estacions ferroviàries.

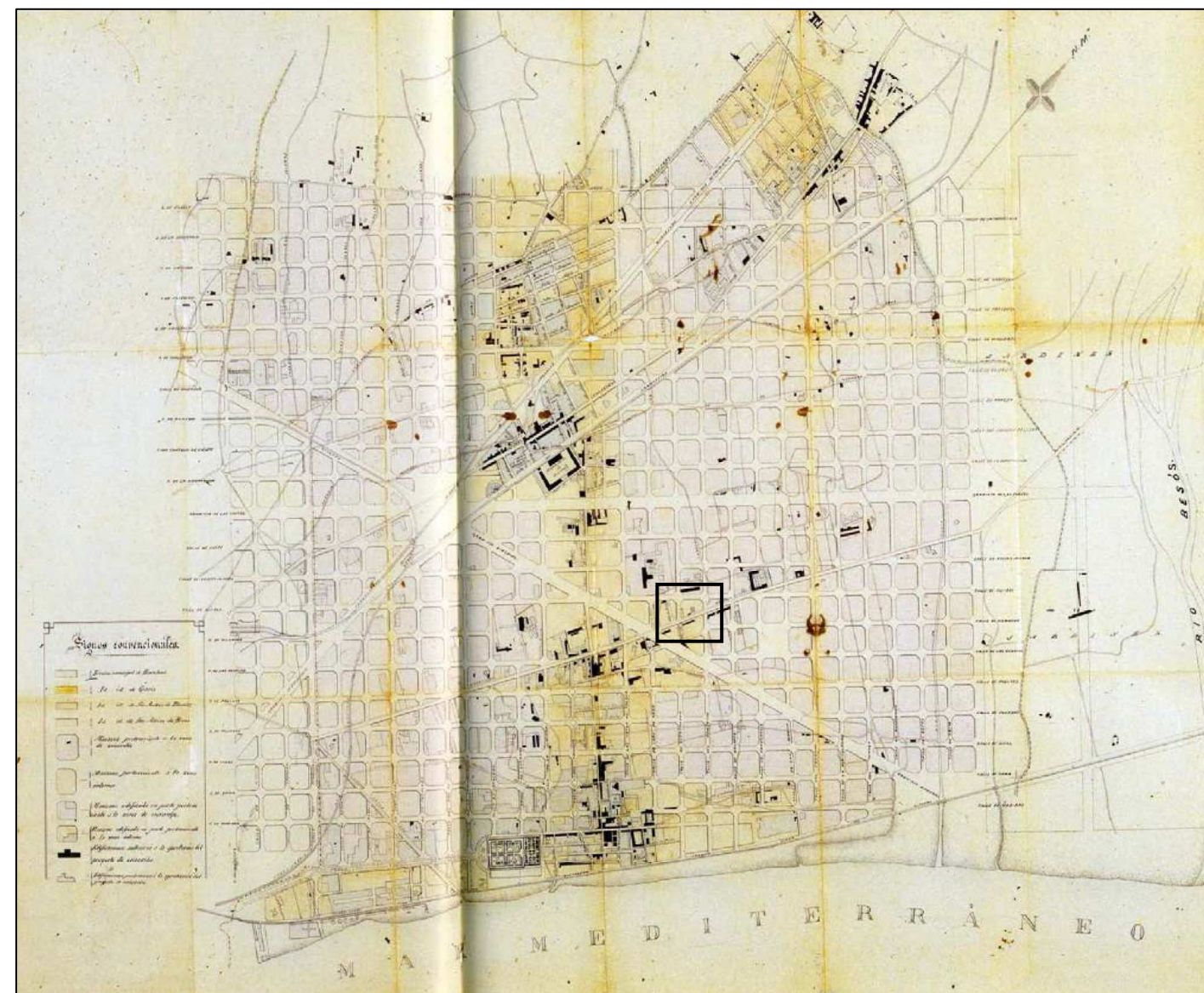

LÀMINA 35

1894 PROYECTO GENERAL DE DESLINDE ENTRE LA POBLACIÓN INTERIOR Y SU ENSANCHE CON SUJECCIÓN AL NUEVO PLANO DE URBANIZACIÓN DE SAN MARTÍ DE PROVENÇALS.

Autor: Claudi Duran Ventura. Fonts: AMAB: PC Caixa 21 capeta 10 (1894). Escala 1: 5000.

L'any 1894 es projectà un plànol detallat de Sant Martí, a partir del projecte urbanístic municipal, però sense tenir en compte l'eixample de Cerdà. Per això encara hi són visibles les trames urbanes nascudes de la industrialització, ja plenament establerta.

LÀMINA 36

1929 DETALL DEL PLÀNOL PARCEL·LARI DE L'OFICINA DE PLANEJAMENT DE BARCELONA.

Autor: Vicenç Martorell. Font: AMAB: Ref. C1-g fons V (Martorell). Escala: 1:500.

El taller amb façana al carrer Pere IV presentava tres naus simètriques (la central de major amplada). També s'observa l'annexió d'un cos d'espai únic a la nau oest del conjunt així com tot una sèrie d'edificacions davant la façana nord. Disposició del mur del recinte amb dos accessos als carrers Espronceda i Pere IV al marge de les alineacions del pla Cerdà. Encara no s'havia edificat el taller del carrer Marroc.

